

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Łódzka Delegatura w Łodzi

DLO.410.1.1.2026

**Pani
Dorota Ryl
Wojewoda Łódzki
Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi
ul. Piotrkowska 104
90-926 Łódź**

Wystąpienie pokontrolne

P/26/001 Wykonanie budżetu państwa w 2025 r. w części 85/10 – województwo łódzkie

Zmian dokonano zgodnie z uchwałą Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej NIK z dnia 28 maja 2026 r. w sprawie KOP-KOR.441.108.2026. Uwzględniono sprostowanie oczywistej omyłki pisarskiej z dnia 29 kwietnia 2026 r.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi, 90-926 Łódź ul. Piotrkowska 104, zwany dalej także „ŁUW” lub „Urząd”

Kierownik jednostki kontrolowanej

Dorota Ryl, Wojewoda Łódzki, od 20 grudnia 2023 r.

Okres objęty kontrolą

Rok 2025 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2025. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2022-2024 okres kontroli obejmuje również te lata.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Łódzka Delegatura w Łodzi

Kontrolerzy

1. Sylwia Piechota, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr DLO/16/2026 z dnia 5 stycznia 2026 r.
2. Magdalena Walicka-Bąk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr DLO/17/2026 z dnia 5 stycznia 2026 r.
3. Michał Dudkiewicz, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr DLO/18/2026 z dnia 5 stycznia 2026 r.
4. Rafał Piotrowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr DLO/59/2026 z dnia 4 marca 2026 r.

(akta kontroli str. 1-4)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

II. Zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2025 pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 85/10 – Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi oraz ocena wykonania planu finansowego dysponenta III stopnia funkcjonującego w ramach tej części budżetu państwa.

Ocenie podlegały w szczególności:

- działania związane z ustalaniem, pobieraniem i egzekucją dochodów,
- realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2025 r. w zakresie operacji finansowych,
- prowadzenie ksiąg rachunkowych w zakresie odnoszącym się do dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań i prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy o finansach publicznych², w tym:
 - a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,
 - b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 85/10 – województwo łódzkie

Do oceny wykonania budżetu państwa w części 85/10 – województwo łódzkie wykorzystano również wyniki kontroli wykonania planu finansowego na 2025 r. Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Łodzi i Wojewódzkiego Inspektoratu Farmaceutycznego w Łodzi.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności.*

² Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 (dalej „ufp”).

III. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2025 r. w części 85/10 – województwo łódzkie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Kontrola 6,5% dochodów oraz 45,2% zaległości ŁUW - dysponenta III stopnia wykazała, że w sposób prawidłowy i terminowy ustalano należności i ujmowano je w ewidencji księgowej. Działania windykacyjne podejmowane były w sposób właściwy, zapewniający ich ściągalność. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie umarzania i rozkładania należności na raty. Nieprawidłowość polegająca na wydaniu przez dysponenta części decyzji z opóźnieniem, z uwagi na jednostkowy charakter, nie wpłynęła na obniżenie oceny wykonania dochodów budżetu państwa w cz. 85/10. Kontrola 9% wydatków budżetu państwa⁴ i 41,3% wydatków budżetu środków europejskich⁵ dysponenta części 85/10, w tym ŁUW jako dysponenta III stopnia wykazała, że co do zasady zostały zrealizowane w sposób celowy i gospodarny oraz zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi. Wojewoda, zgodnie z art. 175 ust. 1, 2 i 3 ufp sprawował odpowiedni nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu państwa w części 85/10. Niemniej stwierdzone zostały nieprawidłowości, które z uwagi na nieznaczny udział w wielkości wydatków dysponenta części lub formalny charakter nie wpłynęły na obniżenie oceny, tj.: dotyczące nierzetelnej weryfikacji dokumentacji będącej podstawą naliczenia do wypłaty transzy jednej dotacji, niezatwierdzenia dwóch sprawozdań z realizacji zadania, nierzetelnej oceny zadania zgłoszonego do wydatków niewygasających, niedokonania blokady niewykorzystanych środków rezerwy celowej, nadpłaconego wynagrodzenia, nierzetelnej oceny oferty w przeprowadzonym postępowaniu, czy braku protokołu odbioru i opóźnień w przyjęciu zakupionego urządzenia na stan. Kontrola rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych (Rb-Z) sporządzonych przez dysponenta części 85/10 - województwo łódzkie oraz przez ŁUW (dysponenta III stopnia) wykazała, że sprawozdania łączne zostały sporządzone na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek), a kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewnił prawidłowość sporządzenia tych sprawozdań. Objęte kontrolą sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Stwierdzona w toku kontroli nieprawidłowość, dotycząca zaniżenia przez ŁUW wysokości wynagrodzenia w sprawozdaniu Rb-70, z uwagi na skalę nie spowodowała obniżenia oceny. Pozostałe nieprawidłowości dotyczące braku aktualizacji wewnętrznych procedur ŁUW w zakresie sprawozdawczości miały charakter formalny i nie wpłynęły na ocenę. Badanie wiarygodności

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁴ W tym wydatków na dotacje, rezerw, zapłaconych przez dysponenta części odszkodowań, badanych prób wydatków bieżących i majątkowych ŁUW.

⁵ W tym rezerw oraz wydatków bieżących i majątkowych ŁUW.

ksiąg rachunkowych dysponenta części 85/10 przeprowadzone na próbie 240 zapisów księgowych o łącznej wartości 431 467,7 tys. zł wykazało, że dowody księgowe były sprawdzane i prawidłowo ewidencjonowane w księgach rachunkowych, a operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami, z wyłączeniem dwóch pozycji na łączną kwotę 6 011,8 tys. zł (tj. poniżej progu istotności próby), prawidłowo przypisano do okresów sprawozdawczych w księgach rachunkowych. Pozostałe nieprawidłowości dotyczące braku aktualizacji wewnętrznych procedur w zakresie potwierdzania kontroli formalno-rachunkowej oraz dostępu do systemu finansowo-księgowego przez dwie nieuprawnione osoby miały charakter formalny i nie wpłynęły na obniżenie oceny. Sprawowana kontrola zarządcza ograniczała ryzyko wystąpienia nieprawidłowości w zakresie sporządzanych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁶ kontrolowanej działalności

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

Wojewoda, jako dysponent części budżetowej 85/10, zrealizował w 2025 r. dochody w wysokości 230 387,9 tys. zł, co stanowiło wartość wyższą w stosunku do dochodów zrealizowanych w 2024 r. o 18 739,7 tys. zł (tj. 8,9%). Najwyższe dochody uzyskano w związku z realizacją zadań z zakresu:

- gospodarki mieszkaniowej⁷ – w wysokości 96 478,2 tys. zł (41,88% dochodów ogółem oraz wzrost o 14 605,3 tys. zł, tj. o 17,8% w porównaniu do 2024 r.), w tym głównie z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa (99,6%);
- rolnictwa i łowiectwa⁸ – w wysokości 55 141,2 tys. zł (23,93% dochodów ogółem, wzrost o 1 581,6 tys. zł, tj. o 3%), w tym głównie z tytułu pobieranych opłat za czynności weterynaryjne przez lekarzy powiatowych inspektoratów weterynarii (97,0%);
- rodziny⁹ – w wysokości 41 037,5 tys. zł (17,81% dochodów ogółem, wzrost o 4 387,5 tys. zł, tj. o 12%), w tym głównie z tytułu zwrotów od dłużników alimentacyjnych należności w wysokości zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej oraz wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym, wyegzekwowanych przez komorników sądowych i przekazanych organowi właściwemu wierzyciela, uzyskanych przez gminy (97,0%).

Dochody zrealizowane przez dysponenta części 85/10 w 2025 r. były wyższe od dochodów zaplanowanych w ustawie budżetowej o 57 327,9 tys. zł (33%), w tym głównie w dziale 700 o kwotę 36 008,2 tys. zł (59,5%), przede wszystkim z powodu większych od zaplanowanych wpływów dochodów uzyskanych przez powiaty z tytułu gospodarowania nieruchomościami

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych przedstawionych w kolejnych punktach niniejszego rozdziału wystąpienia pokontrolnego. Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę cząstkową jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁷ Dział 700.

⁸ Dział 010.

⁹ Dział 855.

Skarbu Państwa¹⁰; w dziale 855 o kwotę 9 328,5 tys. zł (29,4%), z powodu większych od zaplanowanych wpływów dochodów głównie z tytułu zwrotów od dłużników alimentacyjnych należności w wysokości zaliczek alimentacyjnych oraz z tytułu zwrotu odsetek od środków zgromadzonych na rachunku bankowym oraz zwrotu niewykorzystanych dotacji; w dziale 851 o kwotę 3 423,4 tys. zł (48,6%), głównie w zakresie wyższych dochodów uzyskanych przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Łodzi oraz powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne województwa łódzkiego, a także w dziale 010 o kwotę 2 497,2 tys. zł (4,7%), w związku z wyższymi dochodami uzyskanymi z tytułu: opłat za czynności weterynaryjne wykonywane przez państwową służbę weterynaryjną oraz lekarzy wyznaczonych przez powiatowych lekarzy weterynarii.

Niższe od zaplanowanego wykonanie dochodów w 2025 r. odnotowano w rozdziale 85333¹¹ o kwotę 406,3 tys. zł (19,8%) z powodu niższych dochodów uzyskanych przez powiaty, głównie z tytułu niższych niż planowano wpłat za wpis do ewidencji oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom (§ 0690) oraz w rozdziale 01023¹² o kwotę 68,4 tys. zł (42,8%), głównie z powodu obowiązujących od stycznia 2025 r. nowych wytycznych z Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych dotyczących nakładania kar pieniężnych, które w sposób bardziej szczegółowy określały przesłanki wpływające na wysokość nakładanej kary i uwzględniające etap obrotu (detal czy produkcja).

Łódzki Urząd Wojewódzki, jako dysponent III stopnia zrealizował w 2025 r. dochody w wysokości 21 661,6 tys. zł, co stanowiło wartość niższą w stosunku do dochodów zrealizowanych w 2024 r. o 1 590,3 tys. zł (tj. 6,8%), a jednocześnie były one wyższe w stosunku do planu dochodów wynikających z ustawy budżetowej na 2025 r. o 3 890,6 tys. zł (tj. 21,9%).

Niższe dochody w stosunku do 2024 r. zrealizowano przede wszystkim w rozdziale 75011¹³ o 2 023,9 tys. zł (9,8 %), głównie z powodu mniejszej liczby złożonych wniosków paszportowych oraz wniosków o wydanie zezwolenie na pracę cudzoziemca, a także w rozdziale 85195¹⁴ o 787,7 tys. zł (61,7%) z powodu mniejszej liczby składanych wniosków o wpis do rejestru osób uprawnionych do wykonywania usług medycznych. Jednocześnie zwiększenie dochodów w stosunku do 2024 r. zrealizowano w rozdziale 71015¹⁵ o 645 tys. zł (675%), z powodu wyższych, jednorazowych wpłat zrealizowanych przez dłużników, na których została nałożona kara we wskazanym roku, a także wyższej wartości wydanych postanowień nakładających na organy samorządu kary pieniężne za nieterminowe wydanie decyzji oraz w rozdziale 75011¹⁶ o 252,5 tys. zł (8,7%), z uwagi na wyższą liczbę wydanych kart pobytu dla cudzoziemców przebywających na

¹⁰ tj.: sprzedaży, opłat za trwały zarząd, użytkowanie wieczyste, czynsz dzierżawny i najem, oraz przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności dotyczące nieruchomości Skarbu Państwa (§ 2350) oraz dochodów nieplanowanych przekazanych przez powiaty, wynikających z decyzji odszkodowawczych za nieruchomości Skarbu Państwa przejmowane na cele publiczne (§ 0970), odsetek od nieterminowo przekazanych dochodów (§ 0910),

¹¹ Powiatowe Urzędy Pracy.

¹² Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

¹³ Urzędy wojewódzkie.

¹⁴ Pozostała działalność w Dziale 851 – Ochrona zdrowia.

¹⁵ Nadzór budowlany.

¹⁶ Urzędy wojewódzkie.

terytorium RP, chcących podjąć zatrudnienie, kontynuować naukę, bądź korzystać ze świadczeń opieki medycznej, itp.

Badanie szczegółowe przeprowadzone na próbie 25 należności z tytułu dochodów budżetowych uregulowanych w 2025 r., stanowiących 6,5% dochodów ogółem (w tym 20 należności przypisanych na podstawie decyzji lub postanowień wydanych przez Wojewodę oraz pięciu należności nieprzypisanych o najwyższej wartości), pod kątem prawidłowości i terminowości ustalenia należności z tytułu dochodów budżetowych oraz ich ewidencji, na podstawie analizy prowadzonych postępowań wykazało, że działania te były prowadzone w sposób prawidłowy.

Zarówno u Wojewody – dysponenta części 85/10 jak i w ŁUW – dysponenta III stopnia, na poziomie działów i rozdziałów na koniec roku nie wystąpiły ujemne dochody.

Należności pozostałe do zapłaty Wojewody – dysponenta części budżetowej 85/10 wyniosły 1 255 518,1 tys. zł, w tym zaległości netto 1 142 476,2 tys. zł (91,1 % należności), przede wszystkim w dziale 855¹⁷, gdzie należności pozostałe do zapłaty wyniosły 1 063 189,4 tys. zł (84,7%), zaś zaległości netto wyniosły 1 002 693,1 tys. zł (84,7%), głównie z tytułu niewyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych zaliczek alimentacyjnych oraz świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego wynikających z wydanych decyzji administracyjnych, w związku z bezskutecznością prowadzonych przez komorników sądowych postępowań egzekucyjnych.

W porównaniu do 2024 r. należności pozostałe do zapłaty dysponenta części wzrosły o 80 275,32 tys. zł (6,8 %), natomiast zaległości netto wzrosły o 48 464,2 tys. zł (4,4 %).

Największy wzrost należności pozostałych do zapłaty o 57 199,2 tys. zł oraz zaległości o 51 203,1 tys. zł wynikał głównie z braku wpłat z tytułu zaliczek alimentacyjnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Ponadto zaległości wzrosły o 1 492,4 tys. zł w związku z brakiem lub nieterminowym wnoszeniem opłat za trwały zarząd, użytkowanie i służebność, za użytkowanie wieczyste nieruchomości, najem i dzierżawę składników majątkowych Skarbu Państwa oraz z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

Zaległości w jednostkach podległych w 2025 r. wyniosły 41 787,93 tys. zł i w porównaniu do 2024 r. były niższe o 3 805,56 tys. zł (8,3%), w tym głównie w zakresie zaległości Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi w związku z odpisaniem kar nakładanych w sytuacji wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych.

Zaległości w jednostkach samorządu terytorialnego w 2025 r. wyniosły 1 085 455,15 tys. zł i w porównaniu do 2024 r. były wyższe o 51 358,92 tys. zł (5,0%), co wynikało przede wszystkim z braku wpłat z tytułu zaliczek alimentacyjnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Poziom należności dla ŁUW – dysponent III stopnia, na koniec 2025 r. wyniósł 59 063,1 tys. zł, w tym zaległości netto wyniosły 14 822,8 tys. zł (25,1% należności). W porównaniu do 2024 r. poziom należności wzrósł o 26 319,2 tys. zł (80,4%), w tym przede wszystkim w rozdziale 90019¹⁸ o 25 020,2 tys. zł (140,8%) z powodu wzrostu liczby opłat za usunięcie drzew i krzewów w związku z decyzjami Wojewody Łódzkiego wydanymi w sprawie projektów zagospodarowania przestrzennego i pozwolenia na budowę inwestycji.

¹⁷ Rodzina.

¹⁸ Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska.

W porównaniu do 2024 r. zaległości netto ŁUW wzrosły o 973,7 tys. zł (7,1%), w tym przede wszystkim w wyniku należności dochodzonej od osoby prywatnej na podstawie wyroku zaocznego Sądu Okręgowego w Rzeszowie¹⁹.

Zarówno u dysponenta części 85/10 jak i w ŁUW nie wystąpiły należności przedawnione.

(akta kontroli str. 382-840,2534-2545,2752-2786,9964-9973)

W wyniku kontroli dowodów księgowych u dysponenta części 85/10 stwierdzono, że jedna z decyzji Wojewody Łódzkiego została wydana z opóźnieniem, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 3424-3550)

W okresie objętym kontrolą sporządzano okresowe analizy wykonania budżetu w zakresie prawidłowości i terminowości pobierania dochodów przez podległe państwowe jednostki budżetowe, w tym: analizy miesięczne, obejmujące wykonanie dochodów budżetowych w podziale na rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej oraz wpływów z tytułu zwrotów dotacji i należności budżetu państwa, analizy kwartalne, obejmujące kompleksowe badanie wykonania planu dochodów budżetowych, a także analizy roczne obejmujące badanie wykonania dochodów budżetowych za rok budżetowy. W wyniku przeprowadzanych analiz formułowano zalecenia i wnioski m.in. w formie pism do jednostek samorządu terytorialnego²⁰ oraz do jednostek budżetowych przypominających o obowiązkach wynikających z art. 255 ufp. Wojewoda sprawował nadzór nad dochodzeniem zaległości przez podległych dysponentów poprzez weryfikację składanych przez nich sprawozdań oraz poprzez prowadzone w jednostkach podległych i nadzorowanych kontrole. W okresie objętym kontrolą przeprowadzono pięć kontroli w jednostkach podległych, w których badano zagadnienia związane z: 1/ windykacją i egzekucją zaległości, w tym prawidłowość prowadzenia ewidencji należności, 2/ terminowość podejmowania czynności windykacyjnych, 3/ prawidłowość naliczania odsetek, 4/ terminowość kierowania spraw do egzekucji, 5/ skuteczność prowadzonych działań windykacyjnych. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie windykacji i egzekucji zaległości. Kontrolowane jednostki prawidłowo prowadziły ewidencję należności, terminowo podejmowały czynności windykacyjne i kierowały sprawy do egzekucji. Sformułowano jedynie drobne zalecenia o charakterze porządkującym, mające na celu usprawnienie procesu windykacji, w szczególności: terminowego przekazywania zgromadzonych dochodów budżetowych na rachunek dochodów centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa, zintensyfikowanie nadzoru nad terminowym dokonywaniem przypisów należności w ewidencji księgowej oraz prawidłowym ujmowaniem ich w sprawozdaniach budżetowych.

Proces windykacji zaległości monitorowany był na bieżąco poprzez prowadzenie ewidencji należności w systemie TBD-FK i informowanie wydziałów merytorycznych o wpływach lub braku wpływów, kwartalnie poprzez analizę sprawozdań Rb-27 i Rb-N, a także rocznie poprzez kompleksową analizę stanu należności i zaległości na dzień 31 grudnia i analizę sprawozdania finansowego.

¹⁹ Wyrok zaoczny Sądu Okręgowego w Rzeszowie, Ośrodek Zamiejscowy w Przemyślu, Wydział VIII Cywilny z 21 czerwca 2001 r., sygn. akt VIII C 310/01.

²⁰ Dalej: „JST”.

W konsekwencji analiz dotyczących procesów dochodzenia należności podejmowano działania usprawniające i dyscyplinujące te procesy, w tym działania proceduralne, m.in. 1/ zapewnienie bieżącego przepływu informacji między OWIDB²¹ a wydziałami merytorycznymi poprzez system EZD, 2/ ustalenie terminów przekazywania dokumentów stanowiących podstawę przypisu należności, 3/ wdrożenie mechanizmu informowania o czynnościach procesowych mających wpływ na należności, 4/ kierowanie pism do wydziałów merytorycznych w przypadku opóźnień w przekazywaniu dokumentów lub podejmowaniu działań windykacyjnych, 5/ zgłaszanie uwag do dokumentów zawierających błędy. Ponadto usprawnieniu procesów dochodzenia zaległości służyło również wdrożenie nowego systemu księgowego TBD-FK, w szczególności ze względu na przechowywane w nim dane, umożliwiające skuteczną i sprawną identyfikację dłużnika, sprawdzanie jego zadłużenia oraz historię podjętych czynności, a także uczestnictwo pracowników Oddziału w szkoleniach specjalistycznych prowadzonych stacjonarnie czy online, tj. windykacja międzynarodowa – egzekucja długów od osób mieszkających za granicą w sprawach cywilnych, gdzie można wymieniać się doświadczeniami i zapoznawać się z interpretacją oraz stosowaniem aktualnie obowiązujących przepisów.

Wojewoda, w okresie objętym kontrolą realizował kompleksowe działania windykacyjne polegające na: 1/ prowadzeniu bieżącego monitoringu stanu należności budżetowych; 2/ informowaniu każdorazowo właściwego wydziału merytorycznego o wpływie bądź braku wpływu dochodów z danego tytułu; 3/ kierowaniu wezwań do zapłaty i upomnień; 4/ podejmowaniu działań zmierzających do przymusowego wyegzekwowania należności, 5/ monitorowaniu umorzonych postępowań egzekucyjnych z powodu bezskuteczności egzekucji, a po ustaniu przyczyn bezskuteczności, ponowne wszczęcie egzekucji; 6/ zgłaszaniu wierzytelności w postępowaniach upadłościowych i restrukturyzacyjnych, monitorowanie przebiegu tych postępowań, uczestnictwo w podziałach funduszy masy upadłości; 7/ stosowaniu ulg w spłacie należności.

Dysponent części 85/10 nie posiadał wewnętrznych procedur w zakresie windykacji należności. Zasady obiegu dokumentacji związanej z ewidencjonowaniem należności w księgach rachunkowych dysponenta uregulowano natomiast w Załączniku Nr 3 do Zarządzenia Nr 267/2022 Wojewody Łódzkiego z dnia 23 grudnia 2022 r. w sprawie zasad i procedur realizacji zadań przez Wydział Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi dotyczące obsługi finansowej budżetu dysponenta części 85/10 – województwo łódzkie. W ww. zarządzeniu wskazano, że wszelka dokumentacja²² związana z należnościami winna być każdorazowo bezzwłocznie przekazana przez komórkę odpowiedzialną merytorycznie do Wydziału Finansów i Budżetu²³ celem dokonania przypisu należności w urządzeniach księgowych pod datą ich sporządzenia lub ich wpływu do WFiB.

²¹ Oddział Wydatków i Dochodów Budżetowych.

²² W tym: wezwania do zwrotu, sprawozdania lub wystąpienia pokontrolne bądź decyzje WŁ.

²³ Dalej: WFiB.

W ŁUW opracowano procedury w zakresie ewidencji, ustalania oraz dochodzenia należności²⁴ określające rolę poszczególnych komórek organizacyjnych, terminy przekazywania dokumentów i informacji między komórkami oraz do sądów i komorników. Oprócz tego powołano również zespół do spraw opiniowania wniosków o umorzenie, odroczenie lub rozłożenie na raty spłat należności pieniężnych o charakterze publicznoprawnym, stanowiących dochody ŁUW w Łodzi – dysponenta III stopnia, z wyłączeniem należności z tytułu mandatów karnych oraz opracowany został regulamin pracy ww. zespołu, zgodny z przepisami powszechnie obowiązującymi w tym zakresie.

(akta kontroli str. 841-863)

Badanie działań podejmowanych przez ŁUW w celu wyegzekwowania należności oraz analiza ściągalności należności przeprowadzone na próbie pięciu zaległości w łącznej kwocie 6 694,2 tys. zł (45,2%) wykazały, że podejmowano stosowne działania celem wyegzekwowania zaległości, a efekty tych działań podlegały bieżącemu monitorowaniu.

(akta kontroli str. 812-840,9969-9973)

W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2023-2025 Wojewoda wydała, w sumie, 51 decyzji dotyczących ulg w spłacie należności z tytułu dochodów budżetowych o łącznej wartości 1 926,8 tys. zł, z czego dziewięć decyzji dotyczących umorzenia należności budżetowych w całości, o łącznej wartości 515,0 tys. zł (26,7% wszystkich udzielonych ulg), 15 decyzji dotyczących umorzenia należności w części o łącznej wartości 566,9 tys. zł (29,4%), 14 decyzji dotyczących rozłożenia należności na raty o łącznej wartości 303,9 tys. zł (15,8%), jedną decyzję dotyczącą odroczenia płatności należności o wartości 115,2 tys. zł (6,0%) oraz 12 decyzji odmownych w zakresie umorzenia, odroczenia lub rozłożenia na raty należności o łącznej wartości 425,7 tys. zł (22,1%). Do szczegółowego badania wybrano osiem należności, odnośnie których w 2025 r. wydano decyzje o zastosowaniu ulgi w spłacie, w tym trzy należności umorzone w całości oraz pięć należności rozłożonych na raty. Ustalono, że w przypadku wszystkich decyzji postępowano zgodnie z przyjętymi procedurami oraz przepisami prawa, w każdym przypadku analizowano stan faktyczny i wyjaśniono wszystkie okoliczności sprawy, zastosowane ulgi w spłacie zobowiązań były uzasadnione, w każdym przypadku ustalono podstawę do zastosowania art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa²⁵, a przesłanki zostały szczegółowo opisane w protokołach pracy zespołu.

(akta kontroli str. 14-248)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

²⁴ Zarządzenie nr 12/2019 Dyrektora Generalnego Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi z dnia 8 lipca 2019 r. w sprawie wprowadzenia procedur związanych z ewidencją, ustaleniem oraz dochodzeniem należności, realizowanych przez Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi - dysponenta III stopnia, zmienione zarządzeniem nr 27/2022 z dnia 30 grudnia 2022 r., dalej: procedury ewidencji, ustalania i dochodzenia należności ŁUW.

²⁵ Dz.U. z 2025 r. poz. 111 ze zm.

Wojewoda Łódzki wydała decyzję²⁶ o określeniu kwoty do zwrotu, nieprzekazanego do budżetu państwa dochodu Skarbu Państwa w wysokości 661,7 tys. zł z opóźnieniem. W przedmiotowej sprawie sprzedaż nieruchomości Skarbu Państwa nastąpiła w dniu 15 października 2024 r., termin przekazania dochodów upłynął w dniu 25 października 2024 r. Od dnia 26 października 2024 r. istniała wymagalna należność budżetu państwa z mocy art. 255 ufp i art. 198g ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami²⁷, która została uregulowana w dniu 16 stycznia 2025 r. Zgodnie z art. 255 ust. 4 i 5 ufp w przypadku nieprzekazania dochodów budżetowych dysponent części budżetowej wydaje decyzję określającą kwotę dochodów przypadającą do zwrotu i termin, od którego naliczane są odsetki. Decyzję²⁸ określającą termin, od którego naliczane są odsetki podatkowe, Wojewoda wydał w dniu 31 marca 2025 r., zaś decyzję określającą kwotę do zwrotu wydał dopiero w dniu 4 grudnia 2025 r.

(akta kontroli str. 3424-3550)

Wojewoda oraz Dyrektor WFIB wyjaśniły, że *dokumentem będącym bezpośrednią podstawą technicznego ujęcia operacji w księgach rachunkowych pod datą 16 stycznia 2025 r. był wyciąg bankowy Nr 11 z dnia 16 stycznia 2025 r., dokumentujący wpływ środków w kwocie 661,7 tys. zł. Tytułem prawnym stanowiącym podstawę istnienia należności budżetu państwa – w rozumieniu polityki rachunkowości – jest obowiązek ustawowy wynikający z art. 255 ust. 1 i 2 ufp w związku z art. 198g ustawy o gospodarce nieruchomościami. Obowiązek ten powstaje z mocy samego prawa w momencie uzyskania dochodu i upływu ustawowego terminu na jego przekazanie – nie wymaga dla swojego powstania wydania decyzji administracyjnej. (...) Stosownie do art. 255 ust. 4 ufp dysponent części budżetowej wydaje decyzję określającą kwotę dochodów przypadającą do zwrotu i termin naliczania odsetek „w przypadku nieprzekazania dochodów budżetowych”. Decyzja ta jest zatem instrumentem prawnym stosowanym w sytuacji, gdy jednostka samorządu terytorialnego nie przekazuje dochodów budżetowych w ustawowych terminach – służy skonkretyzowaniu obowiązku, określeniu odsetek oraz stanowi tytuł egzekucyjny. W przedmiotowej sprawie miało miejsce dobrowolne przekazanie należności głównej (...) w reakcji na pismo Wydziału Gospodarki Nieruchomościami Nr GN-II.7582.340.2024.FK z dnia 9 stycznia 2025 r. W zakresie należności głównej nie zachodziła zatem przesłanka „nieprzekazania dochodów”, która warunkowałaby konieczność uprzedniego wydania decyzji. Postępowanie administracyjne zakończone decyzją Wojewody Łódzkiego z dnia 4 grudnia 2025 r. zostało wszczęte w związku z nieprzekazaniem odsetek. (...) Decyzja nie jest warunkiem powstania należności – decyzja z art. 255 ust. 4 ustawy o finansach publicznych ma charakter deklaratoryjny i egzekucyjny, nie konstytutywny. Jest wymagana „w przypadku nieprzekazania dochodów” jako instrument przymuszający, nie jako warunek istnienia obowiązku. Dobrowolne spełnienie świadczenia – powiat przekazał należność główną dobrowolnie, powołując się na pismo wydziału merytorycznego. W takiej sytuacji wydawanie decyzji w zakresie należności głównej było bezprzedmiotowe (...).*

NIK wskazuje, że w art. 255 ust. 4 ufp określono obowiązek wydania decyzji nie tylko w sytuacji nieprzekazania dochodów budżetowych ale również nieprzekazania ich w wymaganych

²⁶ Nr GN-II.7582.340.2024.FK.

²⁷ Dz.U. z 2026 r. poz. 399 (dalej: „ustawa o gospodarce nieruchomościami”).

²⁸ Nr GN-II.7582.340.2024.FK - uchyloną decyzją (znak sprawy FG.7145.6.2025) Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 3 października 2025 r.

terminach, o których mowa w art. 255 ust. 1 i 2 ufp. W sytuacji wpłaty wyłącznie należności głównej, dysponent części zgodnie z art. 55 § 2 ustawy – Ordynacja podatkowa, miał obowiązek proporcjonalnego zaliczenia wpłaty na należność główną oraz odsetki. A zatem nie można uznać, że należność główna została w pełni uregulowana, ponadto uregulowana została po terminie, tj. po 25 października. Tym samym nie sposób zgodzić się z wyjaśnieniami zgodnie z którymi (...) *w przedmiotowej sprawie (...) dobrowolnie przekazał należność główną w kwocie 661,7 tys. zł w dniu 16 stycznia 2025 r., w reakcji na pismo Wydziału Gospodarki Nieruchomościami Nr GN-II.7582.340.2024.FK z dnia 9 stycznia 2025 r. (...) W zakresie należności głównej nie zachodziła zatem przesłanka „nieprzekazania dochodów”, która warunkowałaby konieczność uprzedniego wydania decyzji. Powiat wykonał obowiązek ustawowy dobrowolnie, choć z opóźnieniem. (...) Decyzja administracyjna, o której mowa w art. 255 ust. 4 ufp, jest wymagana „w przypadku nieprzekazania dochodów” i służy jako instrument przymuszający.*

Zdaniem NIK, Wojewoda miał obowiązek wydania decyzji określającej kwotę dochodów. Wydanie w dniu 31 marca 2025 r. decyzji Wojewody Łódzkiego Nr GN-II.7582.340.2024.FK określającej wyłącznie termin od którego naliczane są odsetki podatkowe należy uznać za niewystarczające. Jak wskazał Minister Finansów w decyzji (znak sprawy FG7.4145.6.2025) z 3 października 2025 r. (...) *Przedmiotem decyzji wydanej na podstawie art.255 ust. 4 ufp jest określenie kwoty dochodów przypadającej do zwrotu i terminu, od którego naliczane są odsetki, w każdym przypadku, gdy stwierdzony zostanie fakt nieprzekazania dochodów budżetowych w określonych w ustawie terminach.*

(akta kontroli str. 9344-9356, 9545-9601)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2025 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie dochodów.

Na podstawie badanych prób zarówno u dysponenta części 85/10 – województwo łódzkie jak i w ŁUW nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prowadzenia windykacji zaległości, a efekty tych działań podlegały bieżącemu monitorowaniu. Stwierdzona nieprawidłowość w zakresie wydania decyzji z opóźnieniem, z uwagi na jednostkowy charakter, nie obniżyła oceny częściowej.

2. Wydatki

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

Wydatki budżetu państwa zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2025 w części 85/10 – województwo łódzkie, w kwocie 2 559 464,0 tys. zł zostały zwiększone wynikowo w ciągu roku budżetowego do kwoty 3 608 052,6 tys. zł (tj. o 1 048 588,6 tys. zł), w tym środkami pochodzącymi z rezerwy celowej cz. 83 (o 764 865,7 tys. zł) oraz środkami przyznanymi w związku z dokonanymi przeniesieniami wydatków między częściami budżetu państwa (o kwotę 284 234,0 tys. zł)²⁹ oraz

²⁹ W tym: na realizację Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej (w kwocie 282 831,1 tys. zł), na realizację projektu pn. „Wsparcie edukacji formalnej dzieci i młodzieży z Ukrainy w programie FERS” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (w kwocie 1 402,9 tys. zł).

zmniejszone o kwotę 511,1 tys. zł tytułem przeniesienia środków do cz. 29³⁰. Wydatki budżetu państwa w części 85/10 wynosiły 3 491 362,5 tys. zł (bez wydatków niewygasających z końcem 2025 r., zwanych dalej również „wydatkami niewygasającymi”, w kwocie 6 833,5 tys. zł; dalej: „wydatki ogółem” lub „wydatki dysponenta części”), co stanowiło 96,8% planu po zmianach i 105,2% wydatków wykonanych w 2024 roku (3 318 287,8 tys. zł).

Na niewykorzystane w stosunku do planu po zmianach wydatki w wysokości 116 690,1 tys. zł składały się w głównej mierze: zwroty dotacji celowych udzielonych na rzecz JST (67 608,1 zł tys. zł³¹) oraz blokady środków na dotacje dla JST (12 418,8 tys. zł).

Największe wydatki z budżetu Wojewody Łódzkiego, stanowiące 32,0% wydatków ogółem, dotyczyły zadań z zakresu rodziny (zrealizowane w kwocie 1 118 822,1 tys. zł, tj. w 99,4% planu po zmianach w dziale 855 i wyższej o 5,2% od wydatków 2024 r.) Środki te wykorzystano głównie na dotacje celowe dla JST, w tym na: realizację przez gminy świadczeń rodzinnych, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zasiłku dla opiekuna, opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, jednorazowe świadczenie „Za życiem” oraz koszty obsługi (rozdz. 85502 § 2010 – 1 044.843,9 tys. zł); na realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”³² (18 710,6 tys. zł, w tym rozdz. 85510 § 2130 12 570,8 tys. zł); na opłacanie przez gminy składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz zasiłek dla opiekuna na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (rozdz. 85513 § 2010 19 596,7 tys. zł); na realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na lata 2024–2027”³³ (rozdz. 85516 § 2030 18 901,5 tys. zł).

Znaczące wydatki, tj. 15,6% wydatków ogółem poniesiono na zadania z zakresu pomocy społecznej (zrealizowane w kwocie 544 719,6 tys. zł, tj. w 97,0% planu po zmianach w dz. 852 i o 3,4% wyższej od wydatków 2024 r.), w głównej mierze na dotacje dla JST, w tym na: dofinansowanie wypłat zasiłków stałych, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 19 ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej³⁴ (rozdz. 85216 § 2030 - 129 617,4 tys. zł); na dofinansowanie działalności bieżącej ponadgminnych domów pomocy społecznej oraz na realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024- 2027”³⁵ (rozdz. 85202 § 2130 – 110 296,6 tys. zł); na finansowanie organizowania i prowadzenia ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (środowiskowych domów samopomocy i klubów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi), podwyższenie do 30% kwoty dotacji na jednego uczestnika

³⁰ Na realizację zadań z zakresu wsparcia eksploatacji sprzętu wojskowego.

³¹ Zwroty dotacji do dnia 31 grudnia 2025 r. jak i w okresie przejściowym po zakończeniu roku budżetowego.

³² Ustanowionego uchwałą Rady Ministrów nr 63 z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”, (M.P. poz. 504).

³³ Ustanowionego uchwałą nr 64 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. (M.P. poz. 506).

³⁴ Dz.U. z 2025 r. poz. 1214, ze zm., dalej: „ustawa o pomocy społecznej”.

³⁵ Ustanowionego uchwałą nr 62 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. (M.P. poz. 505).

środowiskowego domu samopomocy, wypłatę dodatku na pracownika socjalnego zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy, dofinansowanie zadań związanych z rozwojem sieci domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz na realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027” (rozdz. 85203 - 103 405,0 tys. zł); na bieżące utrzymanie 177 ośrodków pomocy społecznej (gminnych, miejsko-gminnych i miejskich), w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników, dofinansowanie zadania wynikającego z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej, tj. na wypłatę dodatku w wysokości 400 zł miesięcznie na pracownika socjalnego zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy, realizującego pracę socjalną w środowisku w roku 2025, realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027 (rozdz. 85219 § 2030 - 81 166,4 tys. zł).

Istotną pozycję stanowiły również:

- zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej (zrealizowane w kwocie 394 029,0 tys. zł, tj. w 99,7% planu po zmianach), stanowiące 11,3% wydatków ogółem, w tym realizowane przez Komendy Miejskie i Powiatowe Państwowych Straży Pożarnych 356 612,9 tys. zł) i Komendę Wojewódzką PSP (34 971,8 tys. zł);
- zadania z zakresu ochrony zdrowia (zrealizowane w kwocie 350 415,8 tys. zł, tj. w 99,0% planu po zmianach), stanowiące 10,0% wydatków ogółem, przeznaczone głównie na funkcjonowanie Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi oraz 21 powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych województwa łódzkiego (239 337,1 tys. zł), wypłatę dodatku do wynagrodzenia dla lekarzy prowadzących szkolenia specjalizacyjne oraz dotację na organizację, finansowanie oraz zapewnienie warunków odbywania stażu podyplomowego dla lekarzy i lekarzy dentystów (82 074,7 tys. zł), działalność Dyspozytorni Medycznej w Łodzi (13 405,3 tys. zł). Wydatki te były wyższe od poniesionych w 2024 r. o 8,4%, tj. o 27 125,0 tys. zł;
- zadania z zakresu rolnictwa i łowiectwa (zrealizowane w kwocie 339 024,9 tys. zł, tj. w 98,8% planu po zmianach w dziale 010 i o 8,0% wyższej od wydatków w 2024 r., tj. o 25 096,3 tys. zł) stanowiące 9,7% wydatków ogółem i poniesione głównie na funkcjonowanie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi (18 014,2 tys. zł), Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w Łodzi (17 887,4 tys. zł) oraz 16 powiatowych inspektoratów weterynarii (117 868,9 tys. zł), a także na dotacje dla gmin województwa łódzkiego na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego używanego do produkcji rolnej oraz na pokrycie kosztów postępowania (128 130,9 tys. zł). Wydatki te były wyższe o 8,0%, tj. o 25 096,3 tys. zł od zrealizowanych w 2024 r.

(akta kontroli str. 3551-3591, 7901-7924, 9269-9343, 9382-9472)

Wydatki ŁUW – dysponenta III stopnia wyniosły 183 485,4 tys. zł i stanowiły 96,3% planu po zmianach (190 628,4 tys. zł), 109,9% wydatków wykonanych w 2024 r. (166 974,0 tys. zł) i 5,3% wydatków zrealizowanych w części 85/10. Środki finansowe wykorzystane zostały głównie na wynagrodzenia (108 567,6 tys. zł)³⁶.

³⁶ Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-70.

Dysponent części 85/10 środki z rezerw celowych w cz. 83 przyznane w kwocie 775 615,5 tys. zł³⁷, pomniejszone decyzjami o kwotę 10 749,8 tys. zł³⁸ (do kwoty 764 865,7 tys. zł), wykorzystał w kwocie 733 924,2 tys. zł, tj. w 96,0%. Niewykorzystanie środków w kwocie 30 941,4 tys. zł spowodowane było w głównej mierze trudnościami w oszacowaniu potrzeb, mniejszą liczbą faktycznych świadczeniobiorców/ beneficjentów w porównaniu do szacowanych wielkości, rezygnacją części beneficjentów z podpisania umów, absencjami chorobowymi, oszczędnościami przetargowymi. Nie występowano o korektę decyzji przyznających ww. niewykorzystane środki, w głównej mierze z powodu braku możliwości przewidzenia ich niewykorzystania w terminie umożliwiającym skierowanie wystąpienia o dokonanie korekty.

Kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych, przeprowadzona na podstawie wybranych czterech rezerw celowych³⁹ przyznanych w kwocie 59 799,2 tys. zł (7,7% łącznej kwoty 775 615,5 tys. zł przyznanych środków w cz. 83) pomniejszonych decyzjami o kwotę 1 758,6 tys. zł (do kwoty 58 130,6 tys. zł), i wykorzystanych w wysokości 50 150,0 tys. zł wykazała, że wnioskowanie o środki wynikało co do zasady z faktycznych potrzeb i było celowe, zaś wydatki poniesione zostały na cele określone w decyzjach Ministra Finansów, w tym m.in. na:

- realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na lata 2024–2027”⁴⁰ w kwocie 18 901,4 tys. zł,
- dofinansowanie zadań realizowanych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”⁴¹ w kwocie 8 051,9 tys. zł,
- na dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa ulicy Widzewskiej - I etap”, realizowanego jako zadanie własne przez Miasto Pabianice, w kwocie 2 332,0 tys. zł,
- na dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa Oddziału Położniczo - Ginekologicznego z Blokiem Porodowym wraz z Oddziałem Połogowym i Oddziałem Neonatologicznym w SPZOZ w Wieluniu”, realizowanego jako zadanie własne przez Powiat Wieluński, w kwocie 8 061,1 tys. zł,

³⁷ Na podstawie 178 decyzji.

³⁸ W trakcie 2025 r. Wojewoda Łódzki wystąpiła o dokonanie 13 korekt decyzji przyznających środki z rezerw celowych.

³⁹ Badaniem objęto łącznie wybranych 11 decyzji Ministra Finansów przyznających środki z rezerw celowych z poz. 27, 45, 49 i 56, z pominięciem środków przekazywanych do jednostek podległych.

⁴⁰ Ustanowionego uchwałą Rady Ministrów nr 64 z 19 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na lata 2024–2027” (M.P. poz. 506).

⁴¹ Ustanowionego uchwałą Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (M.P. z 2023 r. poz. 881).

— realizację przez powiat kutnowski i gminę Szczerców obowiązku niezwłocznego usunięcia odpadów stanowiących zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub środowiska w kwocie 12 803,4 tys. zł.

Natomiast środki z rezerwy celowej poz. 45 w kwocie 2 594,8 tys. zł z łącznej kwoty 8 061,1 tys. zł otrzymanych i wydatkowanych w 2025 r. na realizację zadania pn. „Przebudowa Oddziału Położniczo - Ginekologicznego z Blokiem Porodowym wraz z Oddziałem Połogowym i Oddziałem Neonatologicznym w SPZOZ w Wieluniu”⁴², pozyskano na podstawie nierzetelnej i niewiarygodnej dokumentacji księgowej przekazanej przez beneficjenta środków w dwóch wersjach, na dwie różne kwoty (szerzej w opisie stano faktycznego dotyczącego badanych wydatków na dotacje oraz w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

Niższe niż zakładano wykorzystanie środków z badanych rezerw celowych wynikało w głównej mierze z przeszacowania potrzeb przez JST lub pojawienia się okoliczności nie możliwych do przewidzenia na etapie wnioskowania o środki, w tym w związku z: 1/ mniejszą faktyczną liczbą beneficjentów uprawnionych do otrzymania świadczeń w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” z uwagi na przekroczenie kryteriów dotyczących wynagrodzeń; 2/ absencją chorobową pracowników uprawnionych do dodatku motywacyjnego; 3/ brakiem możliwości wykonania części robót, z uwagi na ujawnione kolizje w pasie drogowym; 4/ mniejszym faktycznym tonażem odpadów niebezpiecznych, na który wpływ miały m.in. powstałe uszkodzenia pojemników na przełomie lat, pożary, warunki atmosferyczne. Nie występowało o korekty decyzji przyznających ww. pozostałe niewykorzystane środki z rezerwy celowej, głównie z powodu zbyt późnego terminu powzięcia informacji o braku możliwości ich wydatkowania. Decyzją Wojewody Łódzkiego niewykorzystane środki w kwocie 516,0 tys. zł zostały zablokowane⁴³. Pomimo posiadanej informacji o niewykorzystaniu środków rezerwy celowej z poz. 56 przeznaczonych na usunięcie odpadów niebezpiecznych, Wojewoda nie dokonała zgłoszenia blokady wydatków w kwocie 6 266,6 tys. zł (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 3551-3659, 3701-3929, 4395-4820, 5050-5528, 8398-8436)

W 2025 r. środkami z rezerw celowych zwiększono plan wydatków budżetu państwa ŁUW – dysponenta III stopnia o kwotę 3 333,1 tys. zł, skorygowaną do kwoty 3 016,8 tys. zł (tj. o 316,3 tys. zł). Wykorzystane zostały w 74,3%, głównie na sfinansowanie dodatków do wynagrodzeń dla kierowników specjalizacji, zwiększenie wynagrodzeń konsultantów wojewódzkich, zakup samochodów hybrydowych dla potrzeb ŁUW. Szczegółowe badanie wybranych pięciu decyzji zwiększających plan wydatków dysponenta III stopnia o łączną kwotę 616,7 tys. zł⁴⁴, pomniejszoną decyzją korygującą o kwotę 42,6 tys. zł wykazało, że wnioskowanie o środki wynikało z faktycznych potrzeb i było celowe, zaś wydatki poniesione zostały zgodnie z przeznaczeniem na cele określone w decyzjach Ministra Finansów, w tym m.in. na sfinansowanie: zwiększenia wynagrodzeń konsultantów wojewódzkich, realizację projektu pn.: „Modernizacja i rozbudowa sieci łączności radiowej Państwowego Ratownictwa Medycznego w województwie łódzkim”, sfinansowanie wynagrodzeń dla pracowników zaangażowanych w realizację rządowego

⁴² Realizowanego jako zadanie własne przez Powiat Wieluński.

⁴³ W dniach 5 i 17 grudnia 2025 r.

⁴⁴ Badaniem objęto łącznie wybranych 5 decyzji Ministra Finansów przyznających środki z rezerw celowych z poz. 8, 38 i 67.

programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży „Przyjazna szkoła” oraz projektu pn.: „Opieka nad dziećmi do lat 3 – program Aktywny Maluch”. Główną przyczyną niewykorzystania środków były absencje chorobowe, inne nieobecności pomniejszające dodatki dla kierowników specjalizacji lub stwierdzony nadmiar posiadanych środków. Wojewoda dokonała blokady niewykorzystanych środków w łącznej kwocie 80,3 tys. zł⁴⁵.

(akta kontroli str. 7748-7754, 8065-8207, 8376-8386, 8116-8175, 8176-8198)

W 2025 r. Wojewoda Łódzki wydał na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 ufp 42 decyzje w sprawie blokowania planowanych na 2025 r. wydatków budżetu państwa w łącznej kwocie 19 036,1 tys. zł (tj. 0,5% planu wydatków dysponenta części po zmianach), w tym 12 418,8 tys. zł środków z dotacji dla JST oraz 6 475,0 tys. zł środków pozyskanych z rezerw celowych⁴⁶ (w tym 4 856,0 tys. zł z kwoty na dotację dla JST). Wojewoda Łódzki 41 decyzji na kwotę 18 376,1 tys. zł wydał w grudniu 2025 r. Przyczyną blokowania w 2025 r. wydatków był m.in. brak możliwości wykorzystania zaplanowanych kwot wynikający z mniejszego niż pierwotnie zakładano: zapotrzebowania JST na środki przewidziane m.in. na dofinansowanie wypłat zasiłków stałych, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 19 ustawy o pomocy społecznej, na realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”; z niższego zapotrzebowania na dotacje zaplanowane na zasiłki celowe dla rodzin lub osób poszkodowanych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych noszących znamiona klęski żywiołowej oraz na wspieranie organizacji doradztwa metodycznego na obszarze województwa łódzkiego z powodu nieobsadzenia wakatów na stanowiska doradców metodycznych; z braku możliwości dokonania części zakupów w bieżącym roku na skutek ich niedostępności na rynku, a dotyczących realizacji Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej⁴⁷.

Badanie szczegółowe pięciu decyzji w sprawie blokowania planowanych na 2025 r. wydatków w kwocie 2 858,5 tys. zł⁴⁸ (15,0%) wykazało, że blokowania dokonywano niezwłocznie po stwierdzeniu przesłanek wskazujących na brak możliwości wydatkowania środków na pierwotnie zaplanowane cele oraz upewnieniu się, że nie będą one potrzebne do zabezpieczenia innych wydatków, oraz niezwłocznie wprowadzono do Informatycznego Systemu Obsługi Budżetu Państwa TREZOR.

(akta kontroli str. 3648-3680, 8199-8333, 9860-9564)

Z uwzględnieniem dotacji inwestycyjnych (219 431,0 tys. zł) kwota zrealizowanych wydatków na dotacje wyniosła 2 730 808,5 tys. zł⁴⁹ i stanowiła 96,3% planu dotacji po zmianach (2 835 618,4 tys. zł) i 78,2% wykonanych wydatków dysponenta części (3 491 362,5 tys. zł). Środki z dotacji wykorzystane zostały przez JST (2 710 126,3 tys. zł, bez wydatków niewygasających w kwocie 6

⁴⁵ W dniach 8 i 23 grudnia 2025 r.

⁴⁶ 20 decyzji blokujących.

⁴⁷ Dalej: „Program OLiOC” lub „POLiOC”.

⁴⁸ Decyzja 85/10.4143.12.2.2025.BD z dnia 3.12.2025 r., decyzja 85/10.4143.12.8.2025.BD z dnia 8.12.2025 r., 85/10.4143.12.14.2025.BD z dnia 12.12.2025 r., 85/10.4143.12.20.2025.BD z dnia 17.12.2025 r., decyzja 85/10.4143.12.41.2025.BD z dnia 31.12.2025 r.

⁴⁹ W grupach paragrafowych „2” i „6”, bez wydatków niewygasających w kwocie 6 616,7 tys. zł, uwzględniających dotacje inwestycyjne w kwocie 6 296,7 tys. zł.

616,7 tys. zł) oraz inne jednostki, w tym niezaliczane do sektora finansów publicznych oraz pozostałe jednostki sektora finansów publicznych (20 682,2 tys. zł⁵⁰). Dotacje celowe zaplanowane na 2025 r. na zadania bieżące wykonane w kwocie 2 511 377,5 tys. zł (bez wydatków niewygasających w kwocie 320,0 tys. zł) przeznaczone zostały głównie na realizację przez gminy świadczeń rodzinnych, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zasiłku dla opiekuna, opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, jednorazowe świadczenie „Za życiem” oraz koszty obsługi (rozdz. 85502 § 2010) – (1 044 843,9 tys. zł); dla powiatów na realizację zadań ustawowych Komend Miejskich i Powiatowych Państwowej Straży Pożarnej (rozdz. 75411, § 2110 i rozdz. 75478, § 2110 – 340 242,1 tys. zł); na dofinansowanie wypłat zasiłków stałych (rozdz. 85216 § 2030 - 129 617,4 tys. zł), na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych oraz na pokrycie kosztów postępowania w sprawie jego zwrotu, poniesionych w tym zakresie przez gminy województwa łódzkiego (rozdz. 01095 § 2010 – 128 130,9 tys. zł) na dofinansowanie działalności bieżącej ponadgminnych domów pomocy społecznej oraz na realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”⁵¹ (110 296,6 tys. zł). Dotacje celowe zaplanowane na 2025 r. na zadania majątkowe zostały wykorzystane w kwocie 219 431,0 tys. zł (bez wydatków niewygasających w kwocie 6 296,7 tys. zł), w tym w 68,8% na realizację Programu OLiOC (151 000,5 tys. zł, bez wydatków niewygasających z końcem 2025 r. w kwocie 6 296,7 tys. zł).

W 2025 r. w porównaniu do 2024 r. nastąpił wzrost wydatków na dotacje o 3,5%, tj. o 93 438,3 tys. zł (bez wydatków niewygasających w kwocie 6 616,7 tys. zł na POLiOC), na powyższe zmiany główny wpływ miał wzrost wydatków na dotacje na zadania w zakresie obrony narodowej (o 202 895,4 tys. zł, z wydatkami niewygasającymi: o 209 512,1 tys. zł) oraz na zadania w zakresie rodziny (o 54 903,5 tys. zł) a także spadek wydatków na dotacje na zadania z zakresu oświaty i wychowania (o 246 015,7 tys. zł) w związku ze zmianą sposobu finansowania wychowania przedszkolnego od 2025 r.

(akta kontroli str. 5863-5864, 7967-7997, 8003-8020)

U dysponenta części objęto analizą dobrane w sposób celowy wydatki na dotacje wykorzystane w kwocie 288 685,0 tys. zł (10,5% wykonanych wydatków na dotacje ogółem⁵²), w tym na realizację Programu OLiOC – w kwocie 37 776,5 tys. zł⁵³. Pozostałe badane dotacje (250 908,5 tys. zł) zostały wykorzystane na:

- postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę – zaplanowano 128 151,0 tys. zł, wykorzystano 128 130,9 tys. zł;

⁵⁰ W tym 1 011,2 tys. zł - dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przekazane jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych (wydatki WUOZ w Łodzi).

⁵¹ Ustanowionego uchwałą nr 62 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. (M.P. poz. 505).

⁵² Zrealizowanych wydatków na dotacje z budżetu państwa (2 730 808,5 tys. zł, z wydatkami niewygasającymi: 2 737 425,2 tys. zł) i budżetu środków europejskich (26 404,2 tys. zł).

⁵³ Opisane szerzej w dalszej części wystąpienia.

- dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa Oddziału Położniczo - Ginekologicznego z Blokiem Porodowym wraz z Oddziałem Połogowym i Oddziałem Neonatologicznym w SPZOZ w Wieluniu” - zaplanowano i wykorzystano 8 061,1 tys. zł;
- dofinansowanie zadania „Przebudowa ulicy Widzewskiej - I etap” - zaplanowano 2 776,3 tys. zł, wykorzystano 2 332,0 tys. zł;
- dofinansowanie zadania pn. „Remont Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Rafałowie wraz z zakupem wyposażenia” - zaplanowano 1 232,7 tys. zł, wykorzystano 1 085,6 tys. zł;
- realizację zadania „Rozbudowa JRG Nr 6 KM PSP w Łodzi” dotacja przyznana z budżetu państwa dla Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi - zaplanowano i wykorzystano 7 824,0 tys. zł;
- realizację przez powiat kutnowski obowiązku niezwłocznego usunięcia odpadów stanowiących zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub środowiska - zaplanowano 5 490,0 tys. zł, wykorzystano 1 273,8 tys. zł⁵⁴;
- realizacja przez gminę Szczerców obowiązku niezwłocznego usunięcia odpadów stanowiących zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub środowiska - zaplanowano 13 580,0 tys. zł, wykorzystano 11 529,6 tys. zł⁵⁵;
- realizację programu „Posiłek w szkole i w domu” - zaplanowano 32 849,2 tys. zł, wykorzystano 32 137,6 tys. zł;
- realizację Programu rządowego pn. „Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na lata 2024–2027” - zaplanowano 19 423,1 tys. zł, wykorzystano 18 901,5 tys. zł;
- dofinansowanie działalności bieżącej ośrodków pomocy społecznej⁵⁶ - zaplanowano 39 658,6 tys. zł, wykorzystano 39 632,4 tys. zł;
- realizację Programu OLiOC – w ramach zawartych pięciu umów z beneficjentami, w tym zaplanowano 40 919,3 tys. zł, wykorzystano 37 776,5 tys. zł.

Analiza przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji wykazała, że ww. dotacje naliczono z uwzględnieniem potrzeb zgłaszanych przez jednostki, w oparciu o składane przez nie zapotrzebowania. W jednym przypadku w sposób nierzetelny dokonano weryfikacji dokumentacji będącej podstawą naliczenia kwoty dotacji do wypłaty, w wyniku czego transzę dotacji w kwocie 2 594,8 tys. zł udzielono na podstawie dokumentacji (tj. faktury i protokołu odbioru) przedłożonej dysponentowi w dwóch wersjach na dwie różne kwoty (tj. potwierdzającej realizację i odbiór tej

⁵⁴ Niewykorzystanie środków spowodowane było mniejszym faktycznym tonażem odpadów niebezpiecznych, na który wpływ miały m.in. powstałe uszkodzenia pojemników na przełomie lat, pożary, warunki atmosferyczne.

⁵⁵ Niewykorzystanie środków spowodowane było mniejszym faktycznym tonażem odpadów niebezpiecznych, na który wpływ miały m.in. powstałe uszkodzenia pojemników na przełomie lat, pożary, warunki atmosferyczne.

⁵⁶ Bez dodatku do wynagrodzenia 400 zł z rezerwy celowej.

samej części zadania na kwotę 3 961,4 tys. zł i kwotę 3 883,0 tys. zł), co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Dysponent weryfikował stopień realizacji celu oraz efekty rzeczowe udzielonych dotacji m.in. na podstawie dokumentacji (faktur i protokołów odbioru) załączanej do wniosków o wypłatę środków dotacji lub na podstawie sprawozdań z realizacji zadań oraz danych przekazywanych przez JST za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej. Środki z dotacji przekazywano w terminach umożliwiających realizację zadania. W dwóch przypadkach wbrew art. 152 ust. 2 ufp dysponent nie dokonał zatwierdzenia rozliczenia dotacji (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*). Dysponent nie stwierdził wykorzystania badanych dotacji niezgodnie z przeznaczeniem.

Badanie dotacji wykazało, że w przypadku zadania pn. „Przebudowa Oddziału Położniczo - Ginekologicznego z Blokiem Porodowym wraz z Oddziałem Położowym i Oddziałem Neonatologicznym w SPZOZ w Wieluniu” udzielone JST dofinansowanie w kwocie 5 427,0 tys. zł (tj. 1,9% badanych dotacji oraz 0,2% wydatków dysponenta na dotacje) obejmowało realizację części zadania przed podpisaniem umowy dotacji. Możliwość ta została przewidziana w zawartej umowie dotacji oraz w Programie inwestycyjnym zadania, wskazujących termin rozpoczęcia jego realizacji na rok 2024 r.

Wojewoda jako przyczynę powyższego wskazała ciągły i nieprzerwany proces realizacji inwestycji trwający od 2024 r. do 2026 r. i objęty umową dotacyjną również w 2024 r., na realizację którego Minister Finansów wydał decyzję o zapewnieniu finansowania na lata 2024-2026. W 2025 r. umowa dotacji została zawarta niezwłocznie po wydaniu korekty decyzji o zapewnieniu finansowania zmniejszającej koszty inwestycji, a roboty odebrane w 2025 r. były kontynuacją ciągłości robót z poprzedniego protokołu.

Najwyższa Izba Kontroli dostrzega, że dofinansowanie zadania przed podpisaniem umowy dotacji miało służyć finansowaniu zadań publicznych zrealizowanych przez podmiot dotowany, w sytuacji gdy nie otrzymał on dotacji od początku roku. Pozostaje ona jednak w sprzeczności z linią orzecniczą sądów⁵⁷. Do czasu zmiany przepisów w tym zakresie lub zmiany interpretacji przepisów dotychczasowych zarówno dotujący, jak i dotowani narażeni są na konsekwencje prawne i finansowe.

(akta kontroli str. 3592-3659, 3701-5540, 5766-5860, 7756-7900, 8398-8461, 9678-9721)

Wydatki w części 85/10 związane z realizacją świadczeń na rzecz osób fizycznych wyniosły 5 395,8 tys. zł i stanowiły 99,3% planu po zmianach (5 435,3 tys. zł). W porównaniu do roku poprzedniego (5 238,0 tys. zł) wydatki te zwiększyły się o 157,8 tys. zł. Najwyższe wydatki w tej grupie wynikały z uruchomienia środków z rezerwy celowej⁵⁸ na stypendia Prezesa Rady Ministrów dla uczniów szczególnie uzdolnionych – 1 295,0 tys. zł (§ 3240); wypłatę świadczeń rzeczowych oraz ryczałtu za pracę zdalną, wypłatę ekwiwalentów za pranie odzieży, zakupu umundurowania – 1 236,0 tys. zł (§ 3020) jak również wypłatę zasądzonych rent – 1 072,3 tys. zł (§ 3050).

⁵⁷ Zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 listopada 2016 r. (II GSK 954/15) zawierający pogląd wielokrotnie powtórzony w kolejnych orzeczeniach sądów administracyjnych.

⁵⁸ Część 83, poz. 11.

Świadczenia dysponenta III stopnia na rzecz osób fizycznych w 2025 r. wyniosły 1 112,4 tys. zł. Najwyższe kwotowo wydatki poniesiono na wypłatę zasądzonych rent (959,0 tys. zł) oraz na świadczenia rzeczowe wynikające z przepisów dotyczących BHP i ryczałt za pracę zdalną (151,4 tys. zł).

Według sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wydatki na wynagrodzenia w części 85/10 w 2025 r. wyniosły 441 477,1 tys. zł i w porównaniu do roku 2024 zwiększyły się o 31 571,8 tys. zł, tj. o 7,7%.

Wzrost wydatków na wynagrodzenia był spowodowany m.in. zwiększeniem w 2025 r. o 5% kwoty bazowej dla osób objętych i nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, wzrostu dodatkowego wynagrodzenia rocznego w związku z podwyższeniem wynagrodzeń w 2024 r. o 20% w stosunku do roku 2023 oraz przyznaniem w 2025 r. dodatkowych środków decyzjami Ministra Finansów (z rezerw celowych) w łącznej kwocie 4 001,2 tys. zł⁵⁹, z przeznaczeniem dla:

- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa⁶⁰ na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników zaangażowanych w realizację projektu Nr 101194852 – PL_Phyto SMP 25-27 w ramach podpisanego 19 lutego 2025 r. Porozumienia Grantowego dotyczącego dofinansowania realizacji działań kontrolnych w ramach Programu Single Market Programme (SMP);
- Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego⁶¹ w Łodzi na sfinansowanie wynagrodzeń dla pracowników zaangażowanych w realizację działań w ramach rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży „Przyjazna szkoła” w latach 2025-2027 finansowanego ze środków projektu pn. „Wsparcie edukacji formalnej dzieci i młodzieży z Ukrainy w programie FERS”, w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 oraz wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników zaangażowanych w realizację projektu pn.: „Opieka nad dziećmi do lat 3 – program Aktywny Maluch” w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027;
- Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi⁶² na wypłatę dodatku wprowadzającego do służby w 2025 r. dla strażaków pełniących służbę w tej Komendzie;
- Kuratorium Oświaty w Łodzi⁶³, z przeznaczeniem na: sfinansowanie wynagrodzeń dla pracowników zaangażowanych w realizację działań w ramach rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży „Przyjazna szkoła” w latach 2025-2027 finansowanego ze środków projektu pn. „Wsparcie edukacji formalnej dzieci i młodzieży z Ukrainy w programie FERS” w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021 2027 oraz sfinansowanie w 2025 roku całorocznych skutków podwyższenia

⁵⁹ W tym: BP – 3 900,0 tys. zł i BŚE – 101,2 tys. zł.

⁶⁰ Dz. 010, rozdz. 01032 (24,4 tys. zł).

⁶¹ Dz. 750, rozdz. 75011 (23,0 tys. zł) oraz dz. 855 rozdz. 85516 (53,3 tys. zł).

⁶² Dz. 754, rozdz. 75410 (14,6 tys. zł).

⁶³ Dz. 801, rozdz. 80136 (845,7 tys. zł).

od 1 października 2024 r. wynagrodzeń wizytatorów zatrudnionych w Kuratorium Oświaty w Łodzi;

- Wojewódzkiej i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych⁶⁴ na sfinansowanie podwyżek wynagrodzeń dla pracowników wykonujących zawód medyczny zatrudnionych w wojewódzkiej i powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych, z tego skutków podwyżek z 2024 r. oraz podwyżek w 2025 r.

Według sprawozdania Rb-70 przeciętne zatrudnienie w części 85/10 wyniosło 3 028 etatów i zwiększyło się w porównaniu do 2024 r. o 37 etatów. Największy wzrost wystąpił w działach 750 Administracja publiczna (wzrost o 12 etatów), 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (wzrost o 12 etatów) oraz 010 Rolnictwo i łowiectwo (wzrost o dziewięć etatów) i dotyczył głównie:

- realizacji zwiększonej liczby zadań w zakresie obsługi cudzoziemców, głównie w zakresie terminowej obsługi znaczącej liczby wniosków o legalizację pobytu cudzoziemców (dział 750);
- uzyskania wyższych środków na wynagrodzenia z budżetu państwa dla Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności (WZON), znaczącego wzrostu liczby zadań w zakresie obsługi wniosków osób z niepełnosprawnościami oraz zapewnienia terminowej realizacji spraw orzeczniczych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁶⁵ (dział 853);
- niższej absencji pracowników w porównaniu do roku poprzedniego⁶⁶ oraz obsadzenia wolnych stanowisk pracy w korpusie służby cywilnej.

Jednocześnie przy ogólnej tendencji zwyżkowej, dysponent części 85/10 odnotował w dziale 851 Ochrona zdrowia, spadek przeciętnego zatrudnienia o dziewięć etatów, związany głównie z reorganizacją pracy w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi (WSSE w Łodzi), obejmującą m.in. dostosowanie struktury zatrudnienia do aktualnego zakresu realizowanych zadań.

Według sprawozdania Rb-70 przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w części 85/10 wyniosło 12 150 zł i było wyższe o 729,00 zł w porównaniu do 2024 r. (11 421 zł). Wzrost ten spowodowany był głównie zwiększeniem kwoty bazowej wynagrodzeń w służbie cywilnej, wzrostem dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2024 r. w związku z podwyższeniem wynagrodzeń w 2024 r. o 20% w stosunku do roku 2023 oraz dodatkowymi środkami na wynagrodzenia, uruchomionymi z rezerw celowych budżetu państwa.

(akta kontroli str. 2074-2075, 3267-3269, 9267-9343)

Przeciętne zatrudnienie w ŁUW wyniosło 924 etaty i wzrosło w porównaniu do 2024 r. o 23 etaty, co w głównej mierze spowodowane było koniecznością realizacji zadań Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności (ustalenie prawa do świadczenia wspierającego) oraz

⁶⁴ Dz. 851, rozdz. 85132 (3 040,2 tys. zł).

⁶⁵ Dz.U. z 2025 r. poz. 913, ze zm., dalej: „ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych”.

⁶⁶ Tj.: urlopy macierzyńskie, rodzicielskie, zwolnienia lekarskie.

wzmoczoną obsługą cudzoziemców, o której mowa powyżej. Wraz ze wzrostem zatrudnienia, łączne wynagrodzenie wzrosło o 8 214,9 tys. zł (o 8,18%) i wyniosło 108 567,6 tys. zł.

W ŁUW przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 9 787,00 zł i wzrosło w porównaniu do roku poprzedniego (9 283,00 zł) o 504,00 zł. Poza wzrostem wynagrodzeń o 5% w odniesieniu do roku ubiegłego oraz wyższą wypłatą dodatkowego wynagrodzenia rocznego za rok 2024, w związku z 20% podwyżką wynagrodzeń wypłaconych w roku 2024, głównym czynnikiem zwiększenia przeciętnego wynagrodzenia były środki pozyskane na realizację projektów unijnych.

(akta kontroli str. 2080, 3174-3177, 9357-9381)

Przedmiotem wniosków Wojewody o ujęcie zadań w wykazie wydatków niewygasających z upływem 2025 r. było łącznie 101 zadań na łączną kwotę 36 426,6 tys. zł, dla których Wojewoda w oparciu o dane przekazywane przez realizatorów wskazywał wysokie ryzyko braku realizacji do końca 2025 r. Znaczna większość wnioskowanych zadań została odrzucona przez Ministra Finansów. Jako przyczynę powyższego Minister wskazywał niespełnienie wymogów art. 181 ufp. W 23 przypadkach zadania zostały w całości lub częściowo zrealizowane w 2025 r. Z uwagi na trwający proces naboru wniosków, Wojewoda nie zidentyfikował, które z zadań będzie realizowane w 2026 r.

Ostatecznie w 2025 r. w części 85/10 przeniesiono do realizacji do 31 marca 2026 r. kwotę wydatków niewygasających w wysokości 6 833,5 tys. zł na realizację łącznie siedmiu zadań w ramach Programu OLiOC dotyczących tworzenia bazy magazynowej, zakupu sprzętu logistycznego i CBRN⁶⁷, zakupu środków łączności i alarmowania oraz pojazdów ochrony ludności i obrony cywilnej⁶⁸. Wydatki te zostały wprowadzone do planu finansowego 2025 r. w trakcie roku budżetowego, przy czym w przypadku dwóch zadań dotyczących zakupu pojazdów ochrony ludności i obrony cywilnej w trakcie roku dokonano zmiany źródła finansowania zadania, pierwotnie zaplanowanego z środków rezerwy celowej poz. 59. Główną przyczyną braku realizacji ww. zadań w 2025 r. były opóźnienia po stronie wykonawców, nieprawidłowe działanie urzędnika wymagające diagnostyki i uniemożliwiające jego odbiór, ujawnione na etapie opracowania dokumentacji projektowej ograniczenia skutkujące niedotrzymaniem harmonogramu prac, nasilone zamówienia spowodowane zainteresowaniem samorządów i skutkujące ograniczoną dostępnością sprzętu.

Zadania ujęte w wykazie wydatków niewygasających z końcem 2025 roku budżetowego, co do zasady spełniały warunki określone w art. 181 ufp. W jednym przypadku Wojewoda, pomimo że realizator poinformowało o odmowie podpisania umowy przez wykonawcę, zgłosiła zadanie do ujęcia w wykazie wydatków niewygasających 2025 r. jako pozostające w trakcie realizacji (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 7157-7628, 9545-9631, 9678-9721)

Wydatki majątkowe w części 85/10, ujęte w ustawie budżetowej na 2025 r. w kwocie 27 165,0 tys. zł zostały zwiększone w ciągu roku budżetowego do kwoty 310 898,7 tys. zł (o 283 733,7 tys. zł), w tym środkami z rezerw celowych o kwotę 68 645,9 tys. zł oraz środkami z innych części

⁶⁷ Zagrożenia chemiczne, biologiczne, radiologiczne i nuklearne.

⁶⁸ Wykonanie planu tych wydatków w terminie do 31 marca 2026 r. wyniosło 6 534,6 tys. zł.

budżetowych na realizację Programu OLiOC o kwotę 212 793,9 tys. zł. Z wyłączeniem wydatków ŁUW-dysponenta III stopnia, plan wydatków majątkowych dysponenta części 85/10 ujęty w ustawie budżetowej na 2025 r. wynosił 21 885,0 tys. zł, w tym obejmował wydatki państwowych jednostek budżetowych (5 512,0 tys. zł), dotacje dla JST (16 053,0 tys. zł) oraz dotacje dla podmiotów niepublicznych (320,0 tys. zł).

Wydatki majątkowe dysponenta części wykonano w kwocie 259 402,7 tys. zł (bez wydatków niewygasających w kwocie 6 513,5 tys. zł), tj. 83,4% planu po zmianach. Plan wydatków majątkowych po zmianach dysponenta, z wyłączeniem ŁUW - dysponenta III stopnia, wynosił 299 481,6 tys. zł i wykonany został w kwocie 248 519,7 tys. zł (83,3%, bez wydatków niewygasających w kwocie 6 513,5 tys. zł), w tym przez państwowe jednostki budżetowe (30 088,7 tys. zł, tj. 97,9% planu po zmianach, bez wydatków niewygasających w kwocie 216,8 tys. zł), przez jednostki samorządu terytorialnego (208 453,8 tys. zł, tj. 81,1% planu po zmianach, bez wydatków niewygasających w kwocie 6 296,7 tys. zł) oraz przez podmioty niepubliczne (10 977,1 tys. zł, tj. 94,5% planu po zmianach). Przyczyną niewykorzystania środków przez beneficjentów niepublicznych była rezygnacja z podpisania stosownych umów w 2025 r. oraz trudności w realizacji programu Aktywny Maluch 2022-2029.

(akta kontroli str. 7724-7736, 7755, 7976-7979, 8021-8026, 9263-9343, 9357-9381)

Pierwotny plan wydatków majątkowych ŁUW-dysponenta III stopnia na 2025 r. wynosił 5 280,0 tys. zł przewidywał realizację dziewięciu zadań, z czego z czterech zadań na kwotę 352 tys. zł zrezygnowano, tj. zakup specjalistycznego sprzętu dla potrzeb obrony cywilnej (42 tys. zł), zakup agregatu prądotwórczego (20 tys. zł), zakup namiotu z wyposażeniem (40 tys. zł), zakup sprzętu komputerowego, oprogramowania, systemów informatycznych (250 tys. zł). Główną przyczyną rezygnacji z zadań był wzrost cen lub brak dostępności asortymentu na rynku, zmiana zakresu i finansowania zadania. W ciągu roku dokonano zmian planu wydatków majątkowych do kwoty 11 417,2 tys. zł. Zmiany wynikały m.in. z wprowadzenia 27 nowych zadań, które dotyczyły m.in. zakupu na potrzeby lokalowe ŁUW udziału we współwłasności nieruchomości (5 078,6 tys. zł), remontu sanitariatów oraz przebudowy celem wygospodarowania pomieszczeń socjalnych w budynku ŁUW przy ul. Żeromskiego 87 (1 219,6,0 tys. zł); przedłużenia licencji na funkcjonujące w Urzędzie oprogramowanie sieci kampusowej, antywirusowe oraz biurowe (1 000,0 tys. zł), zakupu samochodu osobowego na potrzeby ŁUW (225,4 tys. zł); zakupu i montażu rozdzielni niskiego napięcia w budynku znajdującym się przy ulicy Żeromskiego 87 (273,0 tys. zł). Zmiany w planie wydatków majątkowych wynikały z faktycznych potrzeb, a przeniesień między rozdziałami i paragrafami klasyfikacji budżetowej, dokonano zgodnie z dyspozycją art. 171 ust. 3 i 4 ufp. Nie zrealizowano pięciu zadań o wartości 347,3 tys. zł, zaś na pięć innych zadań wydatkowano poniżej 80% planu po zmianach, w tym m.in. na remont sanitariatów oraz przebudowę celem wygospodarowania pomieszczeń w budynku ŁUW w Łodzi ul. Żeromskiego 87 (wydatki zrealizowano w 77,6% planu), zakup 3 samochodów hybrydowych dla potrzeb ŁUW (wydatki zrealizowano w 75,1% planu), zakup i montaż rozdzielni niskiego napięcia w budynku znajdującym się przy ulicy Żeromskiego 87 (wydatki zrealizowano w 45,1% planu). Główną przyczyną niezrealizowania zadań lub ich niepełnej realizacji były m.in. opóźnienia lub rezygnacja po stronie wykonawcy, ograniczony zasób kadrowy związany z zaangażowaniem w Program OLiOC i konieczność priorytetyzacji zadań, oszczędności poprzetargowe, kolizje istniejących instalacji oraz elementów konstrukcyjnych ujawnione na etapie realizacji zadania.

(akta kontroli str. 5541-5765, 7740-7742, 7747, 9756-9779, 9832-9838)

Na dzień 31 grudnia 2025 r. zobowiązania w części 85/10 wyniosły 43 213,9 tys. zł i były niższe od wykazanych w roku 2024 o 604,3 tys. zł (43 818,2 tys. zł). Zobowiązania dotyczyły przede wszystkim dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz nagród rocznych dla funkcjonariuszy naliczonych za 2025 r. wraz z pochodnymi (36 288,8 tys. zł), wynagrodzeń bezosobowych, w szczególności dla osób wyznaczonych do wykonywania czynności w imieniu Inspekcji Weterynaryjnej (1 390,1 tys. zł), zobowiązań z tytułu zakupionych usług dotyczących m.in. czynności weterynaryjnych, badań laboratoryjnych, odstrzału sanitarnego dzików. Spadek zobowiązań w 2025 r. wynikał głównie z uregulowania w 2025 r. zobowiązania wymagalnego 2024 r. z tytułu zasądzonej wyrokiem sądowym dla Powiatu Opoczyńskiego dotacji.

(akta kontroli str. 5861-5862, 7998-8002, 8392-9472)

Zobowiązania ogółem ŁUW-dysponenta III stopnia wynosiły 9 004,1 tys. zł i były wyższe od zobowiązań za 2024 r. o 248,4 tys. zł (8 755,7 tys. zł) a dotyczyły głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego. Wzrost zobowiązań w 2025 r. wynikał przede wszystkim ze wzrostu wynagrodzenia. Na koniec 2025 r. wystąpiły zobowiązania wymagalne w kwocie 3,6 tys. zł, które dotyczyły zasądzonych zwrotów kosztów zastępstwa procesowego, w tym kwot niepodjętych przekazów przez wierzycieli. Zapłacone w 2025 r. odsetki od zobowiązań stanowiły niespełna kwotę 2 tys. zł i dotyczyły głównie wypłat zasądzonych zwrotów kosztów procesów.

Na koniec 2025 r. wg stanu na 1 kwietnia 2026 r. wobec Wojewody prowadzonych było 267 postępowań sądowych, w tym 196 spraw administracyjnych.

(akta kontroli str. 7716-7723, 7743-7746, 8027-8047)

Szczegółowym badaniem pod kątem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności objęto 44 wydatki ŁUW – dysponenta III stopnia w wysokości 13 617,6 tys. zł. Próbkę do badania dobrano metodą monetarną z pozapłacowych wydatków budżetu państwa. Badane dowody dotyczyły wydatków majątkowych (6 334,6 tys. zł) i wydatków bieżących (7 282,9 tys. zł). W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków dokonywano w granicach kwot określonych w planie finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Realizacja wydatków objętych badaniem była zgodna z zasadami gospodarowania środkami publicznymi.

(akta kontroli str. 1909-1914)

ŁUW posiadał wewnętrzne procedury dotyczące polityki szkoleniowej⁶⁹ obejmujące analizę potrzeb szkoleniowych, planowanie szkoleń, realizację szkoleń i ocenę ich jakości. W ŁUW obowiązywała także wewnętrzna procedura tworzenia indywidualnych programów rozwoju zawodowego członków korpusu służby cywilnej⁷⁰, zgodnie z art. 108 ustawy z dnia 28 listopada 2008 r. o służbie cywilnej⁷¹.

⁶⁹ Zarządzenie nr 4/2022 Dyrektora Generalnego ŁUW z dnia 24 stycznia 2022 r. w sprawie Polityki szkoleniowej ŁUW w Łodzi wraz ze zm.

⁷⁰ Określona w załączniku nr 2 do zarządzenia nr 4/2022 Dyrektora Generalnego Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi z dnia 24 stycznia 2022 r.

⁷¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 409 ze zm.

(akta kontroli str. 886-1010)

W 2025 r. wydatkowano na szkolenia ogółem 772,9 tys. zł, z czego odpowiednio: 637,3 tys. zł na szkolenia pracowników ŁUW będących w służbie cywilnej (w szkoleniach udział wzięło 1214 osób, oraz 135,6 tys. zł na szkolenia pracowników ŁUW będących poza służbą cywilną (w szkoleniach udział wzięło 236 osób⁷²). Główną grupą tematyczną w ramach której sfinansowano szkolenia było prawo i administracja w ramach której pracownicy Urzędu uczestniczyli w szkoleniach które dotyczyły m.in. podstaw prowadzenia kontroli w administracji rządowej, wydawania decyzji administracyjnych oraz wyceny służebności i szkód infrastrukturalnych.

(akta kontroli str. 997-1003)

Dyrektor Generalna Urzędu w 2025 r. ustaliła plan szkoleń dla pracowników Urzędu (w tym również dla kierownictwa Urzędu), zawierający w szczególności: terminy realizacji poszczególnych szkoleń, tematykę szkoleń wewnętrznych, bloki szkoleniowe zdefiniowane przez poszczególne komórki organizacyjne ŁUW oraz ustalone obszary szkoleń dotyczące rozwoju zawodowego członków korpusu służby cywilnej. Ewidencję danych niezbędnych do zarządzania procesem szkolenia i rozwoju zawodowego, w tym odbytych szkoleń oraz liczby ich uczestników prowadziło Biuro Kadr i Budżetu.

(akta kontroli str. 998-1003)

Szczegółowa analiza dokumentacji dziewięciu szkoleń⁷³ zrealizowanych przez ŁUW w 2025 r. wykazała, iż:

- szkolenia przeprowadzono na podstawie umów zawartych z wykonawcami szkoleń,
- istniał związek pomiędzy wykonywanymi zadaniami pracowników a przedmiotem szkolenia,
- wybór wykonawców nastąpił zgodnie z regulacjami wewnętrznymi ŁUW w zakresie zamówień publicznych (za wyjątkiem jednego wyboru wykonawcy, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*),
- tematy szkoleń były zgodne z opracowanym indywidualnym programem rozwoju zawodowego poszczególnych pracowników ŁUW,
- po zakończeniu realizacji szkolenia ŁUW dokonał rzetelnego jego odbioru,
- wydatki z tytułu szkoleń zostały poniesione do wysokości planu oraz zostały terminowo uregulowane.

(akta kontroli str. 1012-1908)

W 2025 r. ŁUW w 2025 r. zrealizowano dziewięć szkoleń poza planem szkoleń (w kwocie 603,7 tys. zł) oraz zawarto dwie umowy na szkolenia w formie studiów podyplomowych dla pracowników ŁUW na łączną kwotę 8,0 tys. zł (wysokość dofinansowania 4,1 tys. zł). Każdorazowo szkolenia dotyczyły nowych potrzeb szkoleniowych (nieuwzględnionych w ustalonym na 2025 r. planie szkoleń) wynikających głównie z nowych zadań oraz nowych przepisów prawa (np.

⁷² Średnia kwota na uczestnika szkolenia wyniosła 574,96 zł.

⁷³ Wydatkowanych przez ŁUW w 2025 r. w łącznej kwocie 99,3 tys. zł.

w zakresie Programu OLiOC). W ramach finansowania szkoleń w formie studiów podyplomowych każdorazowo z pracownikiem podnoszącym kwalifikacje zawodowe zawarto umowę określającą wzajemne prawa i obowiązki.

Jak wyjaśnił Dyrektor Generalny Urzędu roczny plan szkoleń sporządzany jest w terminie do 31 grudnia każdego roku. W planie szkoleń zostały ujęte głównie priorytety szkoleniowe Urzędu oraz bloki szkoleniowe określone, m.in. na podstawie IPRZ pracowników, wniosków pracowników i kierujących komórkami organizacyjnymi. W planie nie ujęto nieprzewidzianych – doraźnych potrzeb szkoleniowych, wynikających z potrzeb rozwojowych członków korpusu służby cywilnej, nowych zakresów obowiązków lub wejścia w życie nowych przepisów oraz zmian regulacji prawnych.

(akta kontroli str. 1919, 9756-9779, 9780-9791)

W 2025 r. ŁUW-dysponent III stopnia poniósł wydatki na zapłatę kar i odszkodowań w łącznej kwocie 650,6 tys. zł dotyczącej sześciu tytułów, których obowiązek zapłaty wynikał z wyroków i postanowień sądowych, w tym m.in. kwotę 640,0 tys. zł tytułem odszkodowania za utratę posiadania i pogorszenie stanu nieruchomości, w związku z zawartą ugodą zatwierdzoną postanowieniem sądowym oraz łączną kwotę 6,5 tys. zł tytułem grzywny i odszkodowania za bezczynność i przewlekłość postępowań (dwie sprawy). Tylko w jednym przypadku, tj. odszkodowania w związku z uszkodzeniem auta, uregulowanie płatności skutkowało zapłatą zasadzonych odsetek w kwocie 1,5 tys. zł. W budżecie ŁUW-dysponenta III stopnia nie planowano wydatków na uregulowanie kar i odszkodowań, w przypadku czterech płatności odpowiednich zmian w planie dokonano przed dokonaniem wydatków, zaś w przypadku dwóch płatności (643,9 tys. zł) – po dokonaniu wydatku. Zapłata zobowiązania przed dokonaniem zmian w planie wydatków miała na celu uniknięcie popadnięcia w zwłokę, wzrostu odsetek i konieczności zapłaty ewentualnych kosztów egzekucyjnych. Jednostka nie rezygnowała z zaplanowanych wydatków celem opłacenia ww. kar i odszkodowań, środki na ten cel przeznaczone były z powstałych oszczędności w innych podziałkach klasyfikacji budżetowej.

(akta kontroli str. 9261-9268, 9756-9779)

Ponadto w 2025 r. Wojewoda zapłacił na rzecz dwóch JST odszkodowanie w łącznej kwocie 3 589,1 tys. zł wraz z odsetkami i kosztami procesów w kwocie 2 862,0 tys. zł tytułem realizacji wyroków zasądających dopłatę dotacji celowej przekazanej w latach 2014-2017 na zadania z zakresu administracji rządowej oraz dotację na zadania związane z usuwaniem i przechowywaniem pojazdów na podstawie art. 130a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym⁷⁴. Środki na ten cel Wojewoda pozyskała z rezerwy celowej poz. 16, przy czym zobowiązanie uregulowano przed dokonaniem zmian w planie finansowym wydatków, co jak wyjaśniła Wojewoda pozwoliło uniknąć dodatkowych kosztów, np. zapłaty wyższych odsetek. W ocenie Wojewody zapisy art. 164 ufp umożliwiają uregulowanie zobowiązań wynikających z wyroków przed dokonaniem zmian w planie wydatków.

(akta kontroli str. 9252-9260, 9545-9601)

⁷⁴ Dz. U. z 2024 r., poz. 1251.

W 2025 r. w Urzędzie łączne wydatki poniesione na wypłatę ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy stanowiły kwotę 138,1 tys. zł⁷⁵. Badanie próby 30 wypłat ekwiwalentów na łączną kwotę 136,7 tys. zł wykazało, że każdorazowo kwota wypłaconego ekwiwalentu obejmowała urlop wypoczynkowy w wymiarze proporcjonalnym za rok, w którym rozwiązano stosunek pracy; nie wystąpiły przypadki przedawnienia przekazanego świadczenia. Wypłata dokonywana była głównie w związku z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia lub ustaniem stosunku pracy z powodu upływu czasu, na który była zawarta. W czterech przypadkach rozwiązanie umowy nastąpiło w trybie wypowiedzenia⁷⁶, a nieudzielenie całego przysługującego urlopu w tym okresie wynikało: z nieobecności pracownika spowodowanej chorobą, (jeden przypadek) lub konieczności zapewnienia ciągłości pracy w ramach systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego (trzy przypadki).

Jak wyjaśnił Dyrektor Generalny, z uwagi na znaczne braki kadrowe oraz aktualne potrzeby organizacyjne pracodawca nie miał możliwości udzielenia pracownikom urlopu wypoczynkowego w pełnym wymiarze przysługującym do dnia rozwiązania umów o pracę.

Wypłata ekwiwalentów następowała co do zasady w dacie ustania/rozwiązania umowy lub następnego dnia (trzy przypadki). W czterech przypadkach wypłaty dokonano po od trzech do 12 dniach, przy czym zwłoka wynikała głównie z konieczności ustalenia daty rozwiązania umowy, które następowało z dniem dostarczenia pracownikom korespondencji pocztowej dotyczącej tych rozwiązań - pracodawca powziął informację o dacie odbioru przesyłki, a w konsekwencji o dacie rozwiązania stosunku pracy dopiero po otrzymaniu zwrotnego potwierdzenia odbioru.

W Urzędzie nie dokonywano wypłaty odsetek w związku z wypłatą ekwiwalentów po dacie ustania/rozwiązania umowy. Jak wyjaśnił Dyrektor Generalny, nie odnotowano wniosków o ich wypłatę.

(akta kontroli str. 5886-5914, 9216-9251)

W trakcie 2025 r. decyzją Ministra Finansów⁷⁷ zwiększono plan wydatków w cz. 85/10-województwo łódzkie o kwotę 282 831,1 tys. zł z przeznaczeniem na realizację Programu OLiOC. Zgodnie z zasadami określonymi w Programie OLiOC z otrzymanej puli wojewódzkiej 90% środków (254 548,0 tys. zł) zaplanowano do przekazania dla samorządów, a 10% środków (28 283,1 tys. zł) pozostało w dyspozycji Wojewody. Wydatki na dzień 31 grudnia 2025 r. (z uwzględnieniem okresów przejściowych) zrealizowane zostały w łącznej kwocie 218 873,7 tys. zł⁷⁷(tj. w 77,4% zaplanowanych wydatków na realizację POLiOC i 6,3% wydatków budżetu państwa w 2025 r. w cz. 85/10; z wydatkami niewygasającymi: 225 707,2 tys. zł, tj. 79,8% zaplanowanych wydatków na realizację POLiOC i 6,5% wydatków budżetu państwa w 2025 r. w cz. 85/10), w tym w ramach dotacji celowych dla JST w kwocie 193 696,1 tys. zł (z wydatkami niewygasającymi w kwocie 200 312,8 tys. zł), z czego dotacje majątkowe stanowiły 73,8% (142 879,1 tys. zł; z wydatkami niewygasającymi: 149 175,8 tys. zł, tj. 74,5%) zaś bieżące 24,2% (50 817,0 tys. zł; z wydatkami niewygasającymi: 51 137,0 tys. zł, tj. 25,5%). W ramach środków pozostających w dyspozycji Wojewody zrealizowane wydatki stanowiły kwotę 25 177,6 tys. zł (z wydatkami niewygasającymi: 25 394,4 tys. zł), w tym wydatki bieżące jednostek budżetowych

⁷⁵ Wypłaty ekwiwalentów dla łącznie 34 pracowników.

⁷⁶ Wypowiedzenia umów dokonali pracownicy.

⁷⁷ MF/FS7.4143.3.142.2025.MF.3309 z dnia 25 lipca 2025 r.

(wraz z ŁUW- dysponentem III stopnia) wynosiły 13,2% (3 314,3 tys. zł), zaś majątkowe 51,5% (12 975,2 tys. zł; z wydatkami niewygasającymi: 51,9%, tj. 13 192,0 tys. zł), pozostałe wydatkowane środki stanowiły dotacje przekazane pozostałym jednostkom sektora finansów publicznych (bieżące – 766,0 tys. zł i majątkowe – 8 121,4 tys. zł). Największe wydatki zostały poniesione na realizację zadań:

- w obszarze drugim Programu OLiOC na zabezpieczenie logistyczne i zapewnienie ciągłości dostaw, tj. 164 692,0 tys. zł, co stanowiło 75,2% wydatków Programu i 72,8% wydatków zaplanowanych w obszarze (226 187,4 tys. zł), w tym w ramach dotacji dla JST wydatkowano kwotę 140 482,6 tys. zł (70,6% zaplanowanych), zaś z środków będących w dyspozycji Wojewody - 24 209,4 tys. zł (88,7% zaplanowanych);
- w obszarze trzecim na utrzymanie i rozwój podmiotów ochrony ludności i organizacji pozarządowych, w tym krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, Państwowego Ratownictwa Medycznego i jednostek ochrony przeciwpożarowej tj. 37 086,7 tys. zł, co stanowiło 16,9% wydatków Programu i 99,1% wydatków zaplanowanych w obszarze (37 439,3 tys. zł), wydatki te zostały poniesione na dotacje dla JST;
- w obszarze czwartym na edukację, szkolenia oraz bazę i zaplecze szkoleniowe, tj. 8 425,4 tys. zł, co stanowiło 3,8% wydatków Programu i 98,6% wydatków zaplanowanych w obszarze (8 547,7 tys. zł), w tym w ramach dotacji dla JST wydatkowano kwotę 7 457,2 tys. zł (98,5% zaplanowanych), zaś ze środków będących w dyspozycji Wojewody – 968,2 tys. zł (99,1% zaplanowanych);
- w obszarze piątym Bezpieczna Łączność Państwowa oraz alarmowanie, ostrzeganie i powiadamianie, tj. 6 044,4 tys. zł, co stanowiło 2,8% wydatków Programu i 77,8% wydatków zaplanowanych w obszarze (7 766,2 tys. zł), wydatki te zostały poniesione na dotacje dla JST;
- w obszarze pierwszym na obiekty zbiorowej ochrony, tj. 2 625,1 tys. zł, co stanowiło 1,2% wydatków Programu i 92,8% wydatków zaplanowanych w obszarze (2 828,0 tys. zł), wydatki te zostały poniesione na dotacje dla JST.

W Urzędzie nie prowadzono ewidencji umożliwiającej identyfikację planowanych i realizowanych poszczególnych zadań, działań i obszarów Programu OLiOC w układzie klasyfikacji budżetowej. Nie sporządzano również sprawozdań rzeczowych z realizacji Programu OLiOC, do którego zobowiązywało Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji⁷⁸.

Jak wyjaśniła Wojewoda, ewidencja księgowa nie jest instrumentem służącym monitorowaniu i ocenie realizacji programów rządowych – pełni funkcję sprawozdawczą. Prowadzenie ewidencji księgowej w szczególności obszarów i działów Programu OLiOC byłoby niecelowe i generowałoby istotne problemy administracyjne. Natomiast ze względu na przyjęty model rozliczania się, przewidziany w umowach dotacji, nie było możliwe tworzenie sprawozdań rzeczowych opartych na rzeczywistych, sprawdzonych danych z częstotliwością wskazaną przez MSWiA i przy tak dużej liczbie zawartych umów (ponad 250). Umowy przewidywały złożenie rozliczenia i opisowego sprawozdania z wykorzystania dotacji celowej, dopiero po zrealizowaniu wszystkich zadań. Sprawozdania finansowe, o których mowa powyżej, codziennie były

⁷⁸ Pismem DOLiZK-OLOC.5511.10.2025.PMG z dnia 9 września 2025 r., dalej: „MSWiA”

przekazywane do MSWiA zgodnie z wymaganą częstotliwością. Ministerstwo nie zgłosiło uwag w tym zakresie.

(akta kontroli str. 6312-6325, 8477-8507, 8510-8511, 9545-9601, 9839-9859, 9872-9874)

Jak wyjaśniła Wojewoda, na niewykorzystanie środków zaplanowanych na 2025 r. na realizację Programu OLiOC wpływ miały czynniki tj. - *późne uruchomienie procesu udzielania dotacji (od IX.2025 r. zawarto ponad 250 umów dotacji); - krótki czas na wydatkowanie środków z dotacji (termin do 31.12.2025 r.); - złożone procedury uzyskiwania zgód na realizację zadań przez beneficjentów – długi czas oczekiwania na opiniowanie przez MSWiA oraz MON zadań tego wymagających, tj. wszystkie zakupy o wartości jednostkowej powyżej 50 000 zł oraz wszystkie inwestycje budowlane. Dodatkowo MSWiA ograniczyło w 2025 r. możliwość realizacji części zadań wpisanych do POLiOC, np. w zakresie zakupu pojazdów czy systemów ostrzegania i alarmowania oraz łączności; - trudna sytuacja rynkowa powstała wskutek skumulowania realizacji zakupów z dziedziny ochrony ludności i obrony cywilnej przez wszystkie organy ochrony ludności nie tylko na poziomie województwa, ale i na terenie całego kraju; - konieczność przeprowadzania czasochłonnych procedur przetargowych skutkowały brakiem możliwości w pełni wydatkowania środków na zaplanowanym wcześniej poziomie. Część firm odstępowała od podpisywania umów, część oferowała sprzęt i usługi w wygórowanych, zaporowych cenach. Dodatkowo ze względu na ogromny popyt, ograniczona podaż wielu zasobów uniemożliwiała ich dostarczenia do końca roku kalendarzowego. Podobnie sprawa się miała z usługami, które wymagały zgód, pozwoleń lub wytworzenia dokumentacji projektowej. Ze względu na krótki czas na ich rozliczenie nie było możliwości ich przeprowadzenia; - niewystarczający zasób kadrowy do realizacji wszystkich zadań i przeciążenie pracowników merytorycznych zarówno w ŁUW w Łodzi, jak i w jednostkach samorządowych. Nowa ustawa o ochronie ludności i obronie cywilnej nałożyła na te podmioty szereg nowych, złożonych (czasochłonnych i pracochłonnych) zadań nie zapewniając do ich realizacji dodatkowych etatów. Wielokrotnie było to zgłaszane kierownictwu MSWiA.*

(akta kontroli str. 9839-9859)

W ramach Programu OLiOC środki dla JST zostały zaplanowane na podstawie liczby ludności zamieszkującej dany obszar w oparciu o dane z GUS. Metodyka przydziału środków została określona w opracowanej przez Wojewodę „Strategii realizacji Programu OLiOC w woj. łódzkim w latach 2025-2026”. W oparciu o plan dotacji JST w trakcie roku składały wnioski o wypłatę dotacji wskazując zadania planowane do realizacji w ramach Programu OLiOC z terminem realizacji do końca 2025 r. W sytuacji, gdy limit przyznanych środków był niewystarczający – a w toku realizacji zadań przez inne samorządy zostały wygenerowane oszczędności, na wniosek samorządu, były dokonywane zmiany w planie finansowym pozwalające na zwiększenie puli przyznanych środków i realizację zgłaszanych potrzeb. Procedura podziału środków powstała w oparciu o projekt zaleceń, który w czerwcu 2025 r. został przekazany przez MSWiA do urzędów wojewódzkich na terenie całego kraju. Złożone wnioski o dofinansowanie były weryfikowane i rozpatrywane pod kątem zapisów Programu OLiOC, Strategii realizacji Programu OLiOC w woj. łódzkim w latach 2025-2026 oraz rekomendacji Wojewody Łódzkiego z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb konkretnej jednostki. Materiały te zostały przekazane beneficjentom w sierpniu 2025 r. W wydanych rekomendacjach do planowania i wydawania środków przeznaczonych na realizację zadań wynikających z Programu ochrony ludności i obrony cywilnej na lata 2025-2026 Wojewoda poszczególnym zadaniom Programu OLiOC nadała priorytety oraz

odpowiadający im podstawowy poziom dofinansowania od 70% do 90% dla zadań własnych⁷⁹ JST i 100% dla zadań zleconych. Dokument wskazywał również zalecenia dla beneficjentów dotyczące m.in. dokonania inwentaryzacji sprzętu, doposażenia w zapasowe źródła zasilania, zabezpieczenia dostępności sprzętów, zasobów, dotyczące zawieranych umów z podmiotami zewnętrznymi. Jednostkom udostępniono również wykaz zawierający proponowane zestawienie minimalnego asortymentu ilościowego w ramach zasobów terytorialnych organów ochrony ludności - rodzaj przykładowego asortymentu do utrzymywania w ramach zasobów ochrony ludności, informacje o zalecanym sprzęcie i konieczności inwentaryzacji.

(akta kontroli str. 6326-6485, 9678-9720)

Badaniem szczegółowym objęto wydatki na realizację Programu OLiOC poniesione w łącznej kwocie 38 141,3 tys. zł, w tym na dotacje udzielone JST w kwocie 31 778,0 tys. zł (tj. 16,4% wydatków samorządów na realizację Programu; z wydatkami niewygasającymi: 15,9%) oraz wydatki pozostające w dyspozycji Wojewody w kwocie 6 363,3 tys. zł (tj. 25,3%; z wydatkami niewygasającymi: 25,1%), w tym poniesione na dotacje dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych w kwocie 5 998,5 tys. zł oraz wydatki ŁUW-dysponenta III stopnia w łącznej kwocie 364,8 tys. zł. Badane wydatki zostały wykorzystane na:

- dofinansowanie zadań własnych samorządu Województwa Łódzkiego w łącznej kwocie 9 755,1 tys. zł w tym bieżących (4 467,5 tys. zł) i majątkowych (5 287,5 tys. zł) realizowanych w: [1] obszarze drugim Programu na działania z zakresu uzupełnienia zasobów i infrastruktury niezbędnej do realizacji zadań OLiOC oraz zapewnienia ciągłości dostaw podstawowych poprzez m.in. zakup agregatów prądotwórczych, koncentratorów tlenu, remont lub wyposażenie istniejących pomieszczeń, w tym podpiwniczeń szpitali wojewódzkich, remont stacji uzdatniania wody, zakup ambulansów; [2] obszarze czwartym na szkolenie pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego oraz jednostek organizacyjnych zaangażowanych w realizację zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej;
- sfinansowanie zadań zleconych Miasta Łódź w łącznej kwocie 14 346,4 tys. zł, w tym bieżących (1 934,3 tys. zł) i majątkowych (12 412,1 tys. zł) realizowanych przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Łodzi oraz Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi w: [1] obszarze drugim Programu na działania z zakresu uzupełnienia zasobów i infrastruktury niezbędnej do realizacji zadań OLiOC oraz zapewnienia ciągłości dostaw podstawowych PINB poprzez m.in. zakup agregatu, punktów dostępowych WiFi, powerbanków, odzieży ochronnej i sprzętu technicznego i urządzeń oraz w obszarze 3 na działania dotyczące zakupu przez KW PSP wyposażenia ratowników, sprzętu do działań ratowniczych, ewakuacji i logistyczny oraz CBRN, w tym m.in. średniego i ciężkiego samochodu ratownictwa technicznego, ratowniczo-gaśniczego, pojazdu UTV, ciągnika siodłowego, samochodu zaopatrzeniowego, wyposażenia specjalistycznych grup ratowniczych; [2] w obszarze czwartym Programu na szkolenia pracowników PINB w zakresie obrony cywilnej i ochrony ludności;
- dofinansowanie zadań własnych Powiatu Radomszczańskiego i Miasta Bełchatów w łącznej kwocie 7 676,5 tys. zł, w tym bieżących (814,0 tys. zł) i majątkowych (6 862,6 tys.

⁷⁹Z możliwością zwiększenia dofinansowania do 100%.

- zł) w obszarze drugim Programu na działania z zakresu uzupełnienia zasobów i infrastruktury niezbędnej do realizacji zadań OLiOC oraz zapewnienia ciągłości dostaw podstawowych poprzez m.in. zakup osuszaczy, nagrzewnic, zasilaczy awaryjnych oraz zakup budynków na potrzeby magazynowe oraz realizacji zadań POLiOC;
- sfinansowania zadania majątkowego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Łodzi w kwocie 5 998,5 tys. zł w obszarze drugim Programu na działanie dotyczące uzupełnienia zasobów i infrastruktury niezbędnej do realizacji zadań OLiOC⁸⁰ polegające na zakupie urządzenia robotycznego dedykowanego procesom chirurgicznym, zapewniającego pełen zakres zabiegów przy jednoczesnym ograniczeniu zasobów ludzkich, w szczególności w sytuacjach zagrożenia lub wojny;
 - realizację zadań ŁUW-dysponenta III stopnia w kwocie 364,8 tys. zł w obszarze drugim Programu na działania z zakresu uzupełnienia zasobów i infrastruktury niezbędnej do realizacji zadań OLiOC oraz zapewnienia ciągłości dostaw podstawowych poprzez m.in. zakupu blokad antyterrorystycznych, zasilaczy UPS, defibrylatorów, radiotelefonów i indywidualnych apteczek.

Szczegółowe badanie pięciu wydatków ŁUW- dysponenta III stopnia wykazało, że wydatków dokonywano w granicach kwot określonych w planie finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki i zadań Programu OLiOC. Realizacja wydatków objętych badaniem była co do zasady zgodna z przepisami prawa oraz zasadami gospodarowania środkami publicznymi. W jednym przypadku zakup defibrylatorów nie został udokumentowany protokołem odbioru, a zakupiony sprzęt został przyjęty na stan majątku ŁUW w marcu 2026 r. (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

Badanie wydatków na dotacje wykazało, że wielkość naliczonych do wypłaty kwot była zgodna ze złożonymi przez beneficjentów wnioskami stanowiącymi załączniki do zawartych umów. Zgodnie z wydanymi rekomendacjami Wojewody zadania własne JST były dofinansowane środkami POLiOC, w kwotach nieprzekraczających ustalonych maksymalnych rekomendowanych poziomów dofinansowania wynoszących od 70% do 90%, zaś zadania zlecone finansowane były w 100%. Jak wyjaśniła Wojewoda, dofinansowanie zadania SPZOZ MSWiA w 100% jego wartości wynikało z kluczowej roli jaką odgrywa podmiot leczniczy w tworzeniu systemu ochrony ludności i obrony cywilnej na terenie województwa, którego działalność ma charakter ponadregionalny. Ponadto MSWiA rekomendowało wojewodom dofinansowywanie wniosków składanych przez szpitale ministerialne, w związku z pozostawianiem w ramach POLiOC środków niewykorzystanych przez inne jednostki i podmioty.

W przypadku planowania inwestycji, realizacja odbywała się po uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego oraz pozytywnej opinii MSWiA w uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej. Dotacje przekazane zostały w terminach umożliwiających wykonanie zadania, Dysponent nie stwierdził przypadków braku realizacji zadań i celów założonych przy udzieleniu dotacji lub wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem. Zwroty niewykorzystanych środków zostały dokonane w ustawowym terminie. Weryfikacji efektów rzeczowych udzielonych dotacji dokonywano na podstawie sprawozdań końcowych z realizacji zadania oraz załączonych

⁸⁰ Na etapie podpisania umowy błędnie sklasyfikowano zadanie jako służące realizacji działania dotyczącego zapewnienia ciągłości dostaw usług podstawowych, co nie miało wpływu na poziom dofinansowania i realizację umowy.

potwierdzeń dokonanych płatności. Dysponent w terminie 30 dni dokonał zatwierdzenia przedłożonego rozliczenia dotacji, a w przypadku stwierdzonych błędów zatwierdzenia dokonano po przedłożeniu stosownych korekt przez beneficjentów, z uwzględnieniem terminu niezbędnego na podejmowane czynności.

(akta kontroli str. 5952-6050, 6509-7156, 9545-9601, 9756-9779, 9832-9838)

W 2025 r. nie przeprowadzono kontroli u beneficjentów otrzymujących środki w formie dotacji w ramach Programu OLiOC. Jako przyczynę powyższego Wojewoda wskazała brak możliwości uwzględnienia kontroli na etapie opracowywania planu kontroli na 2025 r, brak sygnałów uzasadniających przeprowadzenie kontroli w trybie doraźnym, utrudnienia związane z ograniczonym zasobem kadrowym.

Wojewoda wśród działań i usprawnień, które umożliwiłyby bardziej efektywne wykorzystanie środków Programu wskazała: wprowadzenie jednolitej aplikacji umożliwiającej sprawne przekazywanie inwestycji do zaopiniowania przez MSWiA oraz MON; umożliwienie raportowania poziomu realizacji zadań z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych zapewniających szybkie i sprawne przekazywanie danych; zwiększenie decyzyjności Wojewody w dysponowaniu przyznanymi środkami z uwzględnieniem bieżących potrzeb województwa. Uwagi i sygnały dotyczące potrzeby wprowadzenia zmian w realizacji Programu zgłaszali również beneficjenci środków, w tym dotyczące: zbyt późnego uruchomienia środków i zbyt krótkiego czasu na realizację zadań; konieczności stosowania przepisów Prawa Zamówień Publicznych oraz przeprowadzenia czasochłonnej procedury przetargowej, uniemożliwiającej zmianę planowanego zakupu asortymentu. Sugestią beneficjentów było uwzględnienie w Programie OLiOC zapisów dotyczących zwiększenia etatów (w tym zapewnienia źródła ich finansowania) realizujących zadania związane z ochroną ludności i obroną cywilną w jednostkach samorządu terytorialnego, z uwagi na mnogość zadań wynikających zarówno z ww. zakresu, jak i innych bieżących i planistycznych zadań z zakresu zarządzania kryzysowego i obronności.

(akta kontroli str. 9545-9601, 9678-9720)

W strukturze organizacyjnej Urzędu funkcjonował Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności⁸¹ jako komórka organizacyjna podległa bezpośrednio Wojewodzie. Zadania z zakresu wydawania orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności jako organu drugiej instancji oraz zadania dotyczące wydawania decyzji ustalającej poziom potrzeb wsparcia realizowały dwa odrębne Zespoły powołane zarządzeniami Wojewody⁸². W latach 2023 – 2025 w Urzędzie powołanych było łącznie odpowiednio 70, 136 i 200 członków Zespołów⁸³, wśród których byli pracownicy zatrudnieni na umowie o pracę (odpowiednio: czterech, czterech i sześciu pracowników) jak i pozostałe osoby wykonujące pracę w Zespole na podstawie powołania (odpowiednio: 66, 132 i 194 osoby). Członkowie Zespołów zatrudnieni w WZON na podstawie umowy o pracę otrzymywali wyłącznie wynagrodzenie należne ze stosunku pracy. Zasady wynagradzania pozostałych członków były odrębnie ustalone dla każdego z Zespołów, przy czym

⁸¹ Dalej: WZON.

⁸² Zarządzenie nr 205/2023 z dnia 8 listopada 2023 r. w sprawie powołania członków zespołu oraz określenia wynagrodzenie dla członków Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności oraz zarządzenie nr 240/2023 z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie powołania składu oraz określenia wynagrodzenia dla członków Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności ustalających poziom potrzeb wsparcia.

⁸³ Czynnych członków, biorących udział w wyznaczanych składach.

wynagrodzenie uzależnione było od liczby wykonanych czynności. Wydatki na wynagrodzenia brutto członków Zespołów były ewidencjonowane w paragrafach 4010-4020 w przypadku wynagrodzeń pracowników, w § 4170 w przypadku osób, którym powierzono czynności wyłącznie na podstawie powołania oraz § 4300 w przypadku, gdy czynności te wykonywano w ramach prowadzonej działalności.

Zmiany w liczbie członków zespołów w latach 2023-2025 miały charakter celowy i wynikały bezpośrednio z konieczności dostosowania zasobów kadrowych, do zwiększającego się zakresu realizowanych zadań i do znacznego wzrostu liczby wpływających spraw, tj. z 2579 w 2023 r. do 9483 w 2024 r. i 24565 w 2025 r.

Jak wyjaśniła Wojewoda liczba członków składów orzekających i ustalających poziom potrzeby wsparcia była adekwatna do możliwości przerobowej pracowników obsługi administracyjnej, dokonujących analizy formalnoprawnej wpływających odwołań od orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz wniosków o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia, w wyniku której ustalano posiedzenia składów orzekających i oceniających.

(akta kontroli str. 7629-7657, 9839-9859)

W latach 2023-2025 największą grupę wśród członków Zespołów stanowili pracownicy socjalni, gdzie na jednego pracownika socjalnego przypadało odpowiednio: 86, 202. i 417 spraw; doradcy zawodowi - na jednego doradcę przypadało 117, 296, 646 spraw; na jednego pedagoga przypadało 152, 287 i 447 spraw, a od 2024 r. również fizjoterapeuci, gdzie na jednego fizjoterapeutę przypadało: 645, 306, 585 spraw. Znacznie mniejszą grupę specjalistów stanowili lekarze, psycholodzy i pedagodzy specjaliści, tym samym na jednego lekarza przypadało odpowiednio: 172, 593 i 1535 spraw, na jednego psychologa odpowiednio 287, 1054, 1535 spraw, a pedagoga odpowiednio w 2024 i 2025 r.: 4742 i 6141. Udział specjalistów w zakresie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz specjalistów w zakresie ustalania poziomu potrzeby wsparcia wynikał z konieczności spełnienia wymogów określonych przepisami dotyczącymi poszczególnych składów.

Jak wyjaśniła Wojewoda, dysponowanie dużą liczbą specjalistów w każdej specjalizacji w tym fizjoterapeutów stanowi istotny warunek zapewnienia wysokiej jakości i rzetelności dokonywanej oceny. Umożliwia dobór właściwego składu jak również zapewnia ciągłość funkcjonowania zespołu oraz elastyczność w planowaniu terminów komisji. Wojewoda wskazała na trudności w pozyskaniu lekarzy, z uwagi na to, iż proponowane stawki wynagrodzenia, które nie stanowiły satysfakcjonującego wynagrodzenia w porównaniu do wynagrodzenia otrzymywanego w prywatnych gabinetach, a także na brak psychologów chętnych do pracy do udziału w posiedzeniach składów ustalających. Liczba powołanych pedagogów specjalnych w procesie ustalania poziomu potrzeby wsparcia wynika z małego zainteresowania tych specjalistów pracą w Zespole, a ponadto ta specjalizacja, w ocenie Wojewody nie ma kluczowego znaczenia w tym procesie.

WZON na bieżąco przeprowadzał analizy potrzeb w zakresie powołania członków składów orzekających, jak i ustalających poziom potrzeby wsparcia, w wyniku których sukcesywnie zwiększano liczbę powołanych członków Zespołów.

(akta kontroli str. 7668-7669, 9839-9859)

Analiza 10 wybranych losowo spraw prowadzonych w 2025 r. w zakresie ustalania potrzeb wsparcia wykazała, że: decyzje wydawane były w terminie od 141 do 410 dni od daty wpływu wniosku, zaś średni czas rozpatrzenia sprawy wynosił 302 dni, w tym dla siedmiu wniosków złożonych w 2024 r. - 339 dni (tj. od 259 do 410 dni), zaś w przypadku trzech wniosków złożonych w 2025 r. termin uległ skróceniu do 215 dni (wynosił od 141 do 269 dni). Natomiast zgodnie z art. 6b⁴ ust. 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych termin na rozpatrzenie wniosków wynosił trzy miesiące. Urząd każdorazowo w oparciu o art. 36 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁸⁴ wystawiał zawiadomienia o niezatawieniu sprawy w terminie i wyznaczeniu nowego terminu, przy czym zawiadomienia przekazywane były wnioskodawcom średnio po 145,7 dniach od daty złożenia wniosku.

Jak wyjaśniła Wojewoda, niedochowanie trzymiesięcznego terminu na rozpatrzenie wniosku ustalającego poziom potrzeby wsparcia i opóźnienie w wysyłaniu zawiadomień o niedotrzymaniu terminu załatwienia sprawy wynikało przede wszystkim z nieadekwatnych zasobów kadrowych i organizacyjnych WZON. Zdaniem Wojewody, *krótki termin na przygotowanie jednostki do realizacji nowych zadań nie pozwolił na przeprowadzenie wystarczających działań organizacyjnych. Nowe zadanie miało wyjątkowo rozbudowany charakter i dotychczasowe zasoby nie były wystarczające do jego realizacji. Pracownicy WZON zatrudnieni w dziale orzecznictwa nie byli w stanie obsłużyć dotychczasowych oraz nowych zadań jednocześnie, co przełożyło się na wystąpienie opóźnień na wszystkich etapach procedowania wniosków. Z dniem 1 stycznia 2024 r., czyli w dniu wejścia w życie przepisów nakładających nowe zadania, Zespół posiadał 10 dotychczasowych etatowych pracowników, w tym 2 osoby niepełnosprawne posiadające znaczny stopień niepełnosprawności, które realizowały zadania z zakresu orzecznictwa. Od 1 stycznia do 30 marca 2024 r. Zespół przyjmował jedynie wnioski dotyczące wsparcia w łącznej liczbie 12 tysięcy. Ponadto pracownicy odbierali niezliczone ilości połączeń telefonicznych dotyczących świadczenia, obsługiwali pocztę, której dzienne ilości przekraczały 300-400 listów i obsługiwali interesantów. Dodatkowo, wspomnieć należy, że na bieżąco realizowane były czynności z zakresu orzecznictwa. Pracujący w opisywanych warunkach nie byli w żadnej mierze w stanie realizować bez opóźnień nowego zadania. Przełom przyniósł kwiecień 2024 r., co wiązało się ze zmianą Przewodniczącego oraz zatrudnieniem pięciu nowych pracowników. W województwie łódzkim dane statystyczne podawane przez BON⁸⁵ wskazywały na konieczność docelowego zatrudnienia 40 etatowych pracowników obsługi administracyjnej zadania oraz około 300 specjalistów. To pozwoliłoby na zachowanie płynności pracy i zachowanie 3-miesięcznego terminu na rozpatrzenie sprawy. Zaległości są nadrabiane do chwili obecnej. Jak wskazała Wojewoda, od kwietnia 2024 r. wraz z przybyciem nowego przewodniczącego jednostki został wdrożony plan naprawczy, w ramach którego zagospodarowano nowe pomieszczenia i stworzono nowe warunki pracy, zatrudniono kolejnych pracowników, w tym na umowę zlecenie i powołano kolejnych członków Zespołów, wprowadzono prace stacjonarne i w terenie również w soboty i w niedziele, stworzono punkty zamiejscowe, doposażono WZON - wynajem i remont dodatkowych pomieszczeń. Powyższe działania przyniosły wymierne efekty w postaci skrócenia czasu oczekiwania na komisję ustalającą poziom potrzeb wsparcia do 5-6 miesięcy. Ponadto WZON podjął działania zmierzające do zakupu IA celem zautomatyzowania procesów.*

⁸⁴ Dz. U. z 2025 r. poz. 1691, ze zm., dalej: Kpa.

⁸⁵ Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

W 2025 r. na działalność WZON poniesiono w rozdziale 85321 wydatki w wysokości 13 902,9 tys. zł co stanowiło 99,7% wydatków z 2024 r. W związku ze znacznym wzrostem liczby prowadzonych w 2025 r. spraw (z 9 483 w 2024 r. do 24 565 w 2025 r.), zmniejszeniu uległy wydatki w przeliczeniu na jedną sprawę, tj. z 1 470,58 zł w 2024 r. do 565,96 zł w 2025 r., w tym wydatki bieżące z 815,85 zł w 2024 r. do 558,98 zł w 2025 r. Wpływ na powyższe miał również znaczny wzrost w 2024 r. wydatków związanych z dostosowaniem zaplecza dedykowanego do obsługi WZON, w tym wydatków majątkowych⁸⁶. Jak wskazała Przewodnicząca WZON, wydatki 2024 r. w dużej mierze miały charakter jednorazowy, a tym samym nie były powielane w 2025 r.

W 2025 r. działalność WZON finansowana była ze środków zaplanowanych w ustawie budżetowej w części 85/10. W trakcie roku decyzją Ministra Finansów zwiększono plan finansowy wydatków WZON środkami rezerwy celowej poz. 38 w kwocie 75,0 tys. zł, które z uwagi na nadmiar posiadanych środków nie zostały wykorzystane. Wojewoda dokonała blokady nadmiarowych środków⁸⁷.

Wraz ze wzrostem liczby członków Zespołów zwiększeniu uległy wydatki ponoszone na ich wynagrodzenia. W latach 2023-2025 wynosiły odpowiednio 442,3 tys. zł, 2 477,0 tys. zł i 7 314,3 tys. zł, w tym: [1] wynagrodzenia pracowników powołanych na członków Zespołów (ustalone w oparciu o szacunkowe wyliczenia dokonane na potrzeby kontroli) wynosiły: 30,6 tys. zł, 49,5 tys. zł i 62,7 tys. zł, [2] wynagrodzenia członków Zespołów wykonujących zadania w ramach prowadzonej działalności wynosiły odpowiednio: 153,3 tys. zł, 544,4 tys. zł i 1 325,7 tys. zł [3] wynagrodzenia bezosobowe pozostałych członków wynosiły: 257,5 tys. zł, 1 883,0 tys. zł i 5 925,9 tys. zł.

Pracownicy WZON powołani w skład członków orzekających o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz ustalających poziom potrzeby wsparcia realizowali również zadania administracyjne i obsługi WZON. W Urzędzie nie ustalano i nie ewidencjonowano pracy pracowników etatowych z podziałem na czynności związane z obsługą administracyjną i z powołaniem na członka składu orzekającego oraz specjalistę ds. ustalania poziomu potrzeby wsparcia. Wynagrodzenie tych pracowników było stałe i niezależne od ilości spraw realizowanych w ramach powołania na członka Zespołów lub czynności administracyjnych i obsługi. Przy czym udział pracowników w pracach poszczególnych składów był głównie incydentalny, nieprzekraczający 20 spraw rocznie, w dwóch przypadkach pracownicy prowadzili odpowiednio 498 i 562 spraw w 2025 r. Jak wyjaśniła Wojewoda, *powołanie pracownika WZON na członka składu orzekającego lub zespołu ustalającego poziom potrzeby wsparcia nie oznacza, że jego wyłącznym lub nawet głównym zadaniem staje się uczestnictwo w posiedzeniach składów. Powołanie stanowi dodatkową kompetencję, z której Przewodniczący WZON korzysta stosownie do potrzeb (...).* *Zróżnicowany poziom uczestnictwa pracowników WZON zatrudnionych na umowę o pracę w posiedzeniach składów orzekających i ustalających poziom potrzeby wsparcia wynika z przyjętego modelu organizacyjnego, który uwzględnia: konieczność równoległej realizacji zadań*

⁸⁶ W 2024 r. zakupiono udział wynoszący 5420/10000 części we współwłasności nieruchomości na potrzeby lokalowe WZON o wartości 6 015,0 tys. zł.

⁸⁷ W dniu 8 grudnia 2025 r.

administracyjnych, organizacyjnych i orzecznich, podział zadań i specjalizację stanowiskową pracowników, zróżnicowane kompetencje merytoryczne pracowników, nieobecności pracownicze i fluktuację kadrową, potrzebę zachowania elastyczności kadrowej.

Wynagrodzenie pozostałych członków Zespołów wyliczane było na podstawie liczby wykonanych czynności w oparciu o przyjęte stawki różne dla określonych grup specjalistów (zespół ds. orzekania)⁸⁸ lub uzależnione od miejsca dokonywania czynności (zespół ds. ustalania potrzeb wsparcia)⁸⁹.

Jak wyjaśniła Wojewoda, różnice w stawkach wynagrodzeń członków poszczególnych Zespołu w 2025 r. (tj. pomiędzy Zespołem ds. orzekania o niepełnosprawności, a Zespołem ustalającym poziom potrzeb wsparcia) wynikają z nakładu pracy i poświęconego czasu na realizację jednostkowego zadania. Natomiast różnice w wynagradzaniu poszczególnych grup zawodowych (lekarze, psycholodzy, pracownicy socjalni, doradcy zawodowi, pedagodzy) wynikały z rodzaju sporządzonej oceny, które to oceny wymagają różnego nakładu pracy i charakteryzują się różnym stopniem trudności. Ponadto oceny psychologiczne poprzedzone są analizą dokumentów zawartych w aktach sprawy i tylko psycholog ma możliwość interpretowania wyników badań psychologicznych, które w istotny sposób wpływają na wynik procesu orzeczniczego.

(akta kontroli str. 7662-7666, 7668- 7672, 7680-7684, 8116-8119, 9839-9859)

Badanie dziesięciu najwyższych wynagrodzeń członków Zespołów w 2025 r. niebędących pracownikami WZON o łącznej wartości, 1 705,7 tys. zł w tym trzech realizowanych w ramach działalności gospodarczej i rozliczanych na podstawie wystawianych faktur, wykazało, że wynagrodzenia ustalone były co do zasady prawidłowo i odzwierciedlały faktyczną liczbę zrealizowanych czynności określonych w wykazach poświadczających liczbę zrealizowanych spraw. W jednym przypadku błędnie naliczono i wypłacono wynagrodzenie, tj. zawyżone o 11 050,00 zł w wyniku dokonania trzykrotnej wypłaty wynagrodzenia za te same czynności orzeczniche wykonane przez członka Zespołu w kwietniu 2025 r. (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 9875-9963)

W latach 2023-2025 w każdym roku w WZON zatrudnionych było⁹⁰: 11, 21 i 33 osoby do realizacji zadań obsługowych i administracji, w tym odpowiednio cztery, cztery i sześć wykonywało również zadania w ramach powołania do składów Zespołów.

W 2025 r. stwierdzono przypadki zatrudniania na umowę zlecenia osób na realizację zadań obsługi i administracji WZON, nie zawierano umów zlecenia z pracownikami WZON, w tym na wykonywanie czynności w ramach powołania do Zespołów⁹¹. W okresie od 28 lutego do 31

⁸⁸ Członkom wyznaczonego składu orzekającego WZON przysługiwało w 2025 r. wynagrodzenie w wysokości 120 zł dla lekarza specjalisty odpowiedniego do choroby zasadniczej, 70 zł dla psychologa, 60 zł dla pozostałych członków składu, 120 zł dla lekarza specjalisty właściwego ze względu na chorobę współistniejącą.

⁸⁹ Członkom wyznaczonego składu za dokonanie oceny poziomu potrzeb wsparcia przysługiwało wynagrodzenie w wysokości 100 zł za wydaną opinię dla specjalisty podczas dokonywania oceny w siedzibie zespołu, 150 zł za wydaną opinię dla specjalisty podczas dokonania oceny, do której specjalista musi dojechać, 50 zł dla specjalisty wyłącznie z dojazdu do miejsca zamieszkania osoby niepełnosprawnej, gdy nie jest możliwe dokonanie oceny.

⁹⁰ Stan na dzień 31 grudnia danego roku.

⁹¹ Umowy zlecenia z pracownikami ŁUW były zawierane w 2024 r., tj. zawarto 16 umów z rocznym łącznym wynagrodzeniem 54,2 tys. zł.

grudnia, w każdym miesiącu od sześciu do 16 osób fizycznych realizowało zadania administracyjne i obsługi WZON w ramach zawartych umów zlecenia na łączną kwotę 435 tys. zł brutto. Łącznie zawarto 36 umów z 25 osobami fizycznymi niebędącymi pracownikami ŁUW na okres od 37 do 105 dni, w tym m.in.: - z pięcioma osobami zawarto po trzy umowy obejmujące łącznie od 205 do 266 dni 2025 roku, - z jedną osobą zawarto dwie umowy na łącznie 205 dni, Zlecane w ramach umów zadania były każdorazowo inne i dotyczyły m.in. obsługi infolinii oraz wykonywania prac administracyjno-biurowych dla potrzeb Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności (14 umów); - kompletowania i przygotowywania akt spraw do archiwizacji (6 umów); - weryfikacji i realizacji wniosków o wydanie decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia złożonych drogą elektroniczną (5 umów); -- obsługi administracyjno-biurowej punktów zamiejscowych Wojewódzkiego Zespołu, w których odbywały się będą czynności ustalające poziom potrzeby wsparcia (7 umów); - obsługi administracyjnej spraw związanych z umorzeniem postępowania z powodu zgonu wnioskodawcy (4 umowy).

Jak wyjaśniła Wojewoda, zawarcie umów cywilnoprawnych spowodowane było koniecznością realizacji zadań. Liczba etatów przewidzianych przez BON do realizacji zadania PPW była niewystarczająca. Pracownicy etatowi nie byli w stanie w sposób płynny załatwiać spraw. To z kolei przekładało się na brak możliwości wydawania ocen przez specjalistów. Kumulowały się zaległości. Wojewoda wskazała na podobną sytuację w wielu zespołach w Polsce. Umowy zlecenia były akceptowane przez Ministerstwo, a nawet rekomendowane.

(akta kontroli str. 7675, 7702-7705, 8116-8136, 9678-9721)

W 2025 r. ŁUW- dysponent III stopnia dokonał rozliczenia zakupu części współwłasności nieruchomości i przyjął na stan wyposażenie zakupione wraz z nieruchomością, tym samy zrealizowany został wniosek sformułowany w wyniku kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 r. w cz. 85/10 – województwo łódzkie.

(akta kontroli str. 6279-6311)

Analiza stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa i budżetu środków europejskich przez podległe jednostki finansowane w ramach części 85/10 wykazała, że Wojewoda podejmowała działania nadzorcze w celu prawidłowej realizacji wydatków. Polegały one głównie na dokonywaniu ocen zgłaszanych zapotrzebowań na środki finansowe, ocen stopnia realizacji zadań finansowanych środkami dotacji, okresowych analiz wykonania wydatków obejmujących m.in. prawidłowość wykorzystania środków finansowych, w tym w zakresie zgodności poniesionych wydatków z przeznaczeniem, przekazywania i wykorzystania dotacji. Przeprowadzenie analizy dokumentowano w formie okresowych informacji z wykonania budżetu państwa w układzie klasyfikacji budżetowej oraz zadaniowej, zawierających wnioski i zalecenia kierowane do jednostek podległych i nadzorowanych. Działania nadzorcze prowadzone były również poprzez kontrolę podległych i nadzorowanych jednostek, obejmujących tematykę wydatkowania środków publicznych oraz kontrole wykorzystania dotacji i realizacji zadań przez beneficjentów. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości zobowiązywano kierowników kontrolowanych jednostek do usunięcia stwierdzonych uchybień oraz do podjęcia działań mających na celu zapobieżenie ich powstawaniu na przyszłość.

(akta kontroli str. 8790-8849, 8857-9177)

Wskaźniki realizacji zadań Wojewody dla wybranych obszarów⁹²

Obszar: Nadzór nad jednostkami samorządu terytorialnego.

- 1.1. Liczba rozstrzygnięć nadzorczych Wojewody uchylonych przez WSA lub NSA w 2025 r./Liczba rozstrzygnięć nadzorczych Wojewody, w stosunku do których WSA lub NSA wydał w 2025 r. wyrok * 100 (w %):
2022 r. - 0% (0/2); 2023 r. - 25% (2/8); 2024 r. - 44,4% (4/9); 2025 r. - 50% (1/2).
- 1.2. Liczba JST (oraz jej jednostek organizacyjnych i podmiotów którym JST przekazuje dotacje) skontrolowanych przez Urząd w zakresie zadań pomocy społecznej w 2025 r./Liczba JST funkcjonujących w 2025 r. na terenie województwa * 100 (w %)
2022 r. - 1,51% (3/199); 2023 r. - 2,51% (5/199); 2024 r. - 1,51% (3/199); 2025 r. - 3,52% (7/199).
- 1.3. Liczba skontrolowanych gmin przez Urząd w zakresie realizacji zadań zleconych z zakresu spraw obywatelskich realizowanych przez gminy (dowody osobiste, urząd stanu cywilnego, ewidencja ludności) /Liczba gmin realizujących zadania zlecone na terenie województwa * 100 (w %):
2022 r. - (10%) 18/177; 2023 r. - 8,5% (15/177); 2024 r. - 11% (20/177); 2025 r. - 11% (20/177).

Obszar: Kierowanie administracją rządową zespoloną w województwie (wyłącznie podlegającą Wojewodzie).

- 2.1. Liczba jednostek administracji zespolonej skontrolowanych w 2025 r. przez Wojewodę/
Liczba jednostek administracji zespolonej w województwie * 100 (w %)
2022 r. - na poziomie województwa: 43% (6/14); na poziomie powiatu - skontrolowano 1 jednostkę;
2023 r. - na poziomie województwa: 57,14% (8/14); na poziomie powiatu - nie kontrolowano;
2024 r. - na poziomie województwa: 50%, (7/14); na poziomie powiatu - nie kontrolowano;
2025 r. - na poziomie województwa: 64,29% (9/14); na poziomie powiatu - nie kontrolowano.
- 2.2. Liczba wdrożonych zaleceń pokontrolnych/Liczba wydanych zaleceń pokontrolnych * 100 (w %):
2022 r. - w 1 kontroli w jednostce administracji zespolonej na szczeblu powiatu: 100% (6/6), w administracji zespolonej: 100% (7/7); 2023 r. - na poziomie województwa: 100%, (34/34);, 2024 r. - na poziomie województwa: 100% (41/41); 2025 r. - na poziomie województwa: 100% (31/31).

Obszar: Wydawanie decyzji administracyjnych w imieniu państwa i prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach cudzoziemców (ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach⁹³) dotyczących zezwolenia na pobyt stały.

- 3.1.1. Średni czas wydania decyzji (w dniach):
2022 r. - 230; 2023 r. - 231; 2024 r. - 262; 2025 r. - 315.
- 3.1.2. Liczba wydanych rozstrzygnięć (decyzje/odmowy wszczęcia/ pozostawienie wniosków bez rozpoznania) w 2025 r./Liczba prowadzonych spraw w 2025 r. * 100 (w %):
2022 r. - brak; 2023 r. - brak; 2024 r. - brak; 2025 r. - brak.

⁹² NIK nie przeprowadzała kontroli prawidłowości wyliczenia wskaźników realizacji zadań Wojewody dla wybranych obszarów. Wskaźniki dla wszystkich województw zostaną zaprezentowane w *Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2025 roku*.

⁹³ Dz.U. z 2025 r. poz.1079, ze zm.

3.1.3. Liczba decyzji wydanych w 2025 r. w ustawowym terminie/ Liczba decyzji ogółem wydanych w 2025 r. * 100 (w %):
2022 r. – 100% (1263/1263); 2023 r. – 100% (1345/1345); 2024 r. – 100% (1060/1060); 2025 r. – 100% (943/943).

3.1.4. Liczba decyzji uchylonych przez organ II instancji w 2025/ Liczba decyzji wydanych przez organ II instancji wydanych w 2025 r. * 100 (w %):
2022 r. – 43% (3/7); 2023 r. – 13% (1/8); 2024 r. – 18% (2/11); 2025 r. – 14% (2/14).

Obszar: Wydawanie decyzji administracyjnych w imieniu państwa i prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach cudzoziemców (ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach) dotyczących zezwolenia na pobyt czasowy.

3.2.1. Średni czas wydania decyzji (w dniach):
2022 r. - 288; 2023 r. - 336; 2024 r. - 284; 2025 r. - 336.

3.2.2. Liczba wydanych rozstrzygnięć (decyzje/odmowy wszczęcia/ pozostawienie wniosków bez rozpoznania) w 2025 r./ Liczba prowadzonych spraw w 2025 r. * 100 (w %):
2022 r. - brak; 2023 r. - brak; 2024 r. - brak; 2025 r. - brak.

3.2.3. Liczba decyzji uchylonych przez organ II instancji w 2025/ Liczba decyzji wydanych przez organ II instancji wydanych w 2025 r. * 100 (w %):
2022 r. – 60% (338/560); 2023 r. – 52% (146/283); 2024 r. – 42% (90/214); 2025 r. – 40% (109/274).

Obszar: Realizacja wybranych zadań Wojewody Gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa.

4.1. Stosunek należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa do zrealizowanych dochodów budżetowych z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa na koniec 2025 r.:
2022 r. – 207,87%; 2023 r. – 220,70%; 2024 r. – 196,29%; 2025 r. – 183,86%.

4.2. Liczba punktów paszportowych na 100 tys. mieszkańców:
2022 r. – 0,17; 2023 r. – 0,34; 2024 r. – 0,34; 2025 r. – 0,4.

Obszar: Koordynacja działań w sytuacjach kryzysowych i zarządzanie kryzysowe.

5.1. Data ostatniej aktualizacji wojewódzkiego planu zarządzania kryzysowego:
2022 r. – nie aktualizowano; 2023 r. – 30 czerwca 2023 r.; 2024 r. – nie aktualizowano; 2025 r. – nie aktualizowano.

5.2. Średni czas wydania zaleceń od momentu otrzymania od starosty projektu planu zarządzania kryzysowego (w dniach):
2022 r. - 10; 2023 r. - 11; 2024 r. - 6; 2025 r. - 6.

5.3. Liczba przeszkolonych osób w zakresie zarządzania kryzysowego w 2025 r./ Liczba osób wymagających przeszkolenia ogółem * 100 (w %):
2022 r. – 100% (20/20); 2023 r. – 100% (20/20); 2024 r. – 100% (20/20); 2025 r. – 100% (20/20).

5.4. Średni czas oczekiwania na połączenie z operatorem numeru alarmowego (w sek.):
2022 r. – 10,09; 2023 r. – 10,01; 2024 r. – 9,88; 2025 r. – 10,43.

Obszar: Wydawanie aktów prawa miejscowego.

6.1. Średni czas wydania rozporządzenia porządkowego od zaistnienia przesłanki określonej w art. 60 ust 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie⁹⁴ (w dniach) – w latach 2022-2025 nie wydawano rozporządzeń porządkowych:
2022 r. - nie wydawano na podstawie art. 60 ust. 1 wskazanej ustawy; 2023 r. - nie wydawano na podstawie art. 60 ust. 1 wskazanej ustawy; 2024 r. - nie wydawano na

⁹⁴ Dz. U. z 2025 r. poz. 428.

podstawie art. 60 ust. 1 wskazanej ustawy; 2025 r. - nie wydawano na podstawie art. 60 ust. 1 wskazanej ustawy.

- 6.2. Liczba aktów prawa miejscowego wydanych w 2025 r. przez Wojewodę, które zostały uchylone przez sądy administracyjne/ Liczba aktów prawa miejscowego wydanych w 2025 r. przez Wojewodę ogółem * 100 (w %) – w latach 2022-2025 nie było aktów prawa miejscowego wydanych przez Wojewodę, które zostały uchylone przez sądy administracyjne:
2022 r. – 0% (0/38); 2023 r. – 0% (0/33); 2024 r. – 0% (0/20); 2025 r. – 0% (0/33).

Obszar: Zagadnienia ogólne.

- 7.1. Liczba skarg na działania Wojewody i administracji zespolonej, które wpłynęły w 2025 r. na 10 tys. mieszkańców:
Nie podano⁹⁵.

- 7.2. Liczba rozpatrzonych skarg i wniosków przez Wojewodę w 2025 r./ Liczba skarg i wniosków przyjętych do rozpatrzenia w 2025 r. *100 (w %):
2022 r. – 23% (89/388); 2023 r. – 35% (114/329); 2024 r. – 30% (116/386); 2025 r. – 29% (128/445).

Obszar: Inne dane do pozyskania.

- 8.1. Liczba (prawomocnych) wyroków wojewódzkich sądów administracyjnych dotyczących bezczynności i przewlekłości postępowań administracyjnych Wojewody (na mocy których uwzględniono skargi oraz w których zasądzono od Wojewody sumę pieniężną na rzecz skarżącego) zapadłych w 2025 r. (w szt.):
2022 r. - 0; 2023 r. - 0; 2024 r. - 1; 2025 r. – 4 (w przypadku 3 wyroków prawomocność nastąpiła w 2026 r.).

- 8.2. Kwota wydatków poniesionych w 2025 r. w związku z wyrokami dotyczącymi bezczynności i przewlekłości postępowań administracyjnych Wojewody (w kwocie uwzględnić należy wszelkie wydatki poniesione w związku z postępowaniem, w tym kary, odszkodowania, koszty postępowania procesowego, egzekucyjnego, opłaty komornicze, odsetki itd.) (w tys. zł):
2022 r. – 15,2 tys. zł; 2023 r. – 37,6 tys. zł; 2024 r. – 26,8 tys. zł; 2025 r. – 8,3 tys. zł.

- 8.3. Kwota wydatków pozostających do zapłaty na koniec 2025 r. w związku z wyrokami dotyczącymi bezczynności i przewlekłości postępowań administracyjnych Wojewody (w tys. zł): 2022 r. – 1,5 tys. zł; 2023 r. – 0,4 tys. zł; 2024 r. – 2,7 tys. zł; 2025 r. – 2,6 tys. zł.

(akta kontroli str. 9473-9485)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

⁹⁵ Wyjaśnienia Wojewody: W kwestii wskaźnika 7.1: „Liczba skarg na działania wojewody i administracji zespolonej, które wpłynęły w 2025 r. na 10 tys. mieszkańców”, powiadamiam, że ŁUW w Łodzi nie dysponuje danymi umożliwiającymi jego wyliczenie dla wskazanych lat. Zgodnie z obowiązującymi przepisami wojewoda nie jest organem właściwym do rozpatrywania skarg na własną działalność ani na działalność organów administracji zespolonej w zakresie ich zadań ustawowych. W związku z tym skargi takie nie są co do zasady kierowane do wojewody ani rejestrowane w sposób pozwalający na ustalenie ich pełnej liczby. Wojewoda rozpatruje jedynie incydentalnie skargi dotyczące funkcjonowania organów administracji zespolonej – w szczególności w zakresie organizacji pracy urzędów obsługujących te organy albo w sytuacji, gdy zostanie do tego zobowiązany przez właściwego ministra. W 2025 r. rozpatrzono 2 skargi dotyczące działalności organów administracji zespolonej w powyższym zakresie.

1. Wojewoda w jednym przypadku ustalając kwotę dotacji do wypłaty nie dokonała rzetelnej analizy dokumentacji będącej podstawą wyliczeń. Powyższe stwierdzono w następujących okolicznościach:

Wnioskując o środki z rezerwy celowej poz. 45, a następnie przekazując transzę dotacji dla Powiatu Wieluńskiego o wartości 2 594,8 tys. zł na realizację zadania własnego pn. „Przebudowa Oddziału Położniczo-Ginekologicznego z Blokiem Porodowym wraz z Oddziałem Połogowym i Oddziałem Neonatologicznym w SPZOZ w Wieluniu” wyliczeń należnej kwoty dokonano w oparciu o nierzetelną i niewiarygodną dokumentację. Dokumenty (tj. faktura i protokół odbioru) będące podstawą do naliczenia do wypłaty kwoty dotacji zostały przedłożone do ŁUW w dwóch wersjach, na dwie różne kwoty, tj. na kwotę 3 883,0 tys. zł i na kwotę o 3 961,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 3701-3929)

Zdaniem Wojewody, wyliczenia kwoty dotacji dokonano na podstawie przesłanej sprostowanej kwotowo faktury i protokołu odbioru. Powiat Wieluński w dniu 11.12.2025 r. przysłał wniosek o wypłatę dotacji wraz z fakturą nr FA 1/12/2025 i protokołem odbioru nr 4 na kwotę 3 883,0 tys. zł, ale jednocześnie tego samego dnia przysłał pismo informujące, że w fakturze na roboty budowlane nr jw. wykryto omyłkę kwotową, która miała być niezwłocznie sprostowana. W dniu 15 grudnia 2025 r. Beneficjent przesłał poprawioną kwotowo fakturę i protokół odbioru nr 4 na kwotę 3 961,4 tys. zł oraz korektę wniosku o płatność. W dokumentach załączonych do korekty wniosku o płatność sprostowana została omyłkowa kwota.

(akta kontroli str. 9678-9720)

NIK zwraca uwagę, iż niedopuszczalne jest sprostowanie kwoty poprzez wystawienie drugiego dokumentu z takimi samymi danymi identyfikacyjnymi. Zgodnie z art. 106j ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług⁹⁶, fakturę korygującą wystawia się w przypadku, gdy po wystawieniu faktury m.in. podwyższono cenę lub stwierdzono pomyłkę w cenie, stawce, kwocie podatku lub w jakiejkolwiek innej pozycji faktury. Przedłożony kolejny dokument nie stanowił korekty poprzedniego. Powyższy sposób działania beneficjenta skutkowało wprowadzeniem do obiegu nierzetelnej dokumentacji, nieodzwierciedlającej stanu rzeczywistego.

2. Wojewoda nie zweryfikował w sposób rzetelny i nie dokonał zatwierdzenia sprawozdań końcowych z realizacji zadań dotyczących usunięcia niebezpiecznych odpadów, objętych dofinansowaniem zgodnie z umową nr 1/UNO/2025 z dnia 23 kwietnia 2025 r. i umową nr 2/UNO/2025 z dnia 23 kwietnia 2025 r. Beneficjanci dotacji (Urząd Gminy w Szczercowie i Starostwo Powiatowe w Kutnie) przedłożyli sprawozdania końcowe w dniu 30 grudnia 2025 r., tj. w terminie wynikającym z postanowień zawartych umów dotacji. Przy czym przedłożone sprawozdanie Gminy Szczerców zawierało błędy formalno-rachunkowe, tj. brak wskazania nazwy zadania, brak sum, podsumowań i wyliczenia wartości % poniesionych nakładów. Powyższe działanie stanowiło naruszenie art. 152 ufp, zgodnie z którym zatwierdzenie przez dysponenta części budżetowej lub dysponenta środków, o których mowa w art. 127 ust. 2,

⁹⁶ Dz. U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.

rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym, przedstawionego przez obowiązującą do tego jednostkę, powinno nastąpić w terminie 30 dni od dnia jego przedstawienia, a w przypadku dotacji na realizację zadania za granicą - 60 dni od dnia jego przedstawienia. Wymóg w zakresie weryfikacji sprawozdania pod kątem m.in. prawidłowości i rzetelności oraz jego zatwierdzenia został również określony w zawartych umowach dotacji.

(akta kontroli str. 4659-4812)

Wojewoda w wyjaśnieniach wskazała na prowadzony w okresach kwartalnych i dwutygodniowych monitoring postępów realizacji zadania, w tym wynikający z konieczności raportowania do Ministerstwa Klimatu i Środowiska⁹⁷ danych o aktualnym stanie zaawansowania wydatkowania środków z rezerwy celowej. W dniu 30 stycznia 2026 r. przekazano do MKiŚ podsumowujące sprawozdanie zakończonego procesu usuwania nielegalnych nagromadzonych odpadów niebezpiecznych w 2025 r. Jak wyjaśniła Wojewoda, w/w pismo przesłane do MKiŚ uznano za zweryfikowany dokument stanowiący część składową przedmiotowego zadania, natomiast weryfikacja sprawozdań beneficjentów odbywała się w sposób cykliczny poprzez przekazywanie co dwa tygodnie sprawozdań do MKiŚ na temat postępów realizacji zadania, a przedmiotowe zadanie poddawano rzetelnej i wnikliwej analizie. Realizacja przedmiotowego zadania stanowiła dla Wydziału Rolnictwa i Transportu zupełnie nowe wyzwanie, wymagające nieustannego poszerzania kompetencji oraz zaangażowania pracownika merytorycznego. Przez cały rok dokładano wszelkich starań, aby proces usuwania odpadów niebezpiecznych przebiegał pomyślnie – szczegółowo analizowano dokumentację od Beneficjentów oraz MKiŚ, a także prowadzono nadzór nad działaniami Beneficjentów, dbając o najwyższą jakość i prawidłowość wykonania zadania.

Jak wyjaśniła Wojewoda, do załączonej wersji tabelarycznej „sprawozdanie końcowe dotacji celowej za 2025” stanowiącej załącznik nr 2 do w/w umowy dotacyjnej, Gmina Szczerców przedłożyła także część opisową sprawozdania, w której szczegółowo opisała zakres rzeczowy oraz finansowy zadania. Pracownik merytoryczny uznał część opisową za integralną część tabelarycznego sprawozdania końcowego i uznał oba dokumenty za komplet. Pracownik miał również na uwadze informację z MKiŚ dotyczącą planowanego przesłania wytycznych w sprawie sprawozdania końcowego.

(akta kontroli str. 4813-4820, 9545-9601)

NIK nie kwestionuje prawidłowości wykorzystania środków dotacji oraz działań Wojewody w zakresie nadzoru nad realizacją zadania i rzetelności raportowania danych do MKiŚ. Powyższych działań nie można jednak utożsamiać z rzetelną weryfikacją sprawozdania końcowego, wobec braku śladów rewizyjnych przy istniejących błędach formalno-rachunkowych, oraz z zatwierdzeniem rozliczenia dotacji. Wzór sprawozdania końcowego został określony przez dysponenta i stanowił załącznik do umowy, tym samym jego rzetelna

⁹⁷ Dalej: „MKiŚ”.

weryfikacja powinna być oczywistą konsekwencją egzekwowania obowiązków nałożonych na strony umowy.

3. Wojewoda, pomimo niewykorzystania w pełni środków z rezerwy celowej poz. 56⁹⁸ w kwocie 6 266,6 tys. zł, przeznaczonych na usuwanie odpadów stanowiących zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub środowiska, nie dokonał do dnia 31 grudnia 2025 r. na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 ufp blokady niewykorzystanych kwot. Beneficjenci środków w dniach 13 listopada 2025 r. (Powiat Kutnowski)⁹⁹ i 8 grudnia 2025 r.¹⁰⁰ (Gmina Szczerców) poinformowali ŁUW o faktycznym znacznie niższym od planowanego koszcie realizacji zadania i pozostałej niewykorzystanej kwocie wynoszącej odpowiednio: 4 216,2 tys. zł i 2 050,4 tys. zł. Na podstawie złożonych w dniach 4 grudnia i 8 grudnia 2025 r. wniosków o wypłatę dotacji Wojewoda przekazał środki dla JST, wynikające z faktycznych kosztów zadania.

(akta kontroli str. 4659-4812)

Zdaniem Wojewody, blokada środków w trybie art. 177 ufp dokonywana jest wyłącznie w odniesieniu do dotacji celowych stanowiących kwoty nierozdysponowane na JST. Dotacje już przyznane konkretnym jednostkom nie mogły zostać zablokowane bez uprzedniego zmniejszenia dotacji dla tych jednostek – a to wymagało zachowania terminu z art. 170 ufp, zgodnie z którym zmiany w planie dotacji na dofinansowanie zadań własnych JST dokonywane są do dnia 30 listopada roku budżetowego.

W ocenie Wojewody przedstawione przez jednego z beneficjentów w listopadzie pisma były informacjami wstępnymi i szacunkowymi, nie pozwalającymi na wszczynanie procedury zmniejszenia dotacji i blokowania środków, zaś wnioski o wypłatę środków dotacji, na podstawie których możliwe było określenie faktycznie niewykorzystanych kwot wpłynęły w po terminie określonym w art. 170 ufp na dokonanie zmian w planie dotacji. Brak dokonania blokady nie spowodował szkody dla budżetu państwa. Środki niewykorzystane przez ww. JST nie zostały zapotrzebowane w Ministerstwie Finansów i tym samym nie zostały tym jednostkom przekazane. Jak wyjaśniła Wojewoda, w 2025 roku dokonano blokowania wydatków wieloma decyzjami Wojewody Łódzkiego, jednakże Minister Finansów i Gospodarki nie podjął decyzji o zmniejszeniu planu wydatków w części 85/10 – województwo łódzkie o zablokowane kwoty

(akta kontroli str. 9545-9601)

NIK wskazuje, że stosownie do art. 177 ust. 1 i 2 ufp dysponent części budżetowej może podjąć decyzję o blokowaniu środków w przypadku stwierdzenia: 1) niegospodarności w określonych jednostkach, 2) opóźnień w realizacji zadań, 3) nadmiaru posiadanych środków, 4) naruszenia zasad gospodarki finansowej, o których mowa w art. 162 tej ustawy. Przepis ten ma charakter fakultatywny niemniej jednak w celu sprawnego i gospodarnego

⁹⁸ Przyznanych decyzją MF/FG2.4143.3.62.2025.MF.989 z dnia 26 marca 2025 r.

⁹⁹ Drogą mailową, a następnie pismem z dnia 21 listopada 2025 r.

¹⁰⁰ We wniosku o wypłatę dotacji.

zarządzania środkami budżetu państwa dysponenti powinni niezwłocznie podejmować decyzje o blokowaniu niewykorzystanych środków.

4. Wojewoda nie dokonał rzetelnej analizy informacji przedłożonych przez beneficjenta dotacji o stanie realizacji zadania i wystąpił do MF w dniu 14 grudnia 2025 r.¹⁰¹ o przeniesienie wydatków 2025 r. do wykorzystania w 2026 r., pomimo że zadanie nie spełniało warunków określonych w art. 181 ufp, skutkiem czego w wykazie wydatków niewygasających ujęte zostało zadanie o wartości 291,6 tys. zł, które nie było możliwe do realizacji w wymaganym terminie do 31 marca 2026 r.

Gmina Koluszki występując do Wojewody o zgłoszenie zadania do wydatków niewygasających 2025 r. wskazała w pismach z dnia 2 grudnia i 13 grudnia 2025 r., na zakończenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na realizację zadania „Zakup zestawu radiotelefonicznego od łączności cyfrowej” oraz na odmowę podpisania umowy przez wybranego wykonawcę¹⁰². Wojewoda składając wniosek do MF wskazała, że zadanie jest w trakcie realizacji.

(akta kontroli str. 7157-7213)

Zdaniem Wojewody, w momencie gdy zgłaszano zadanie Gminy Koluszki do wykazu wydatków niewygasających, postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego zostało rozstrzygnięte i wyłoniono wykonawcę. Na tym etapie istniały uzasadnione podstawy do oczekiwania, że umowa zostanie zawarta, a zadanie zrealizowane w terminie określonym w art. 181 ust. 6 ustawy o finansach publicznych. Gmina Koluszki poinformowała WBiZK, że wykonawca błędnie oszacował przedmiot zamówienia i nie podpisze umowy po dokonaniu zgłoszenia. Odmowa podpisania umowy przez wykonawcę stanowiła okoliczność nadzwyczajną, której nie można było przewidzieć. Decyzja wykonawcy o niepodpisaniu umowy pomimo wygrania postępowania jest sytuacją rzadką i nieprzewidywalną, na którą ani Gmina Koluszki, ani tutejszy Urząd nie mieli wpływu.

Jednocześnie jak wyjaśniła Wojewoda, brak zawarcia przez jednostkę umowy z wykonawcą w 2025 r. był przyczyną niezrealizowania zadania w terminie do 31 marca 2026 r.

(akta kontroli str. 9678-9721)

NIK zwraca uwagę, iż w momencie składania wniosków o ujęcie zadania w wykazie wydatków niewygasających, Wojewoda posiadała informację o odmowie podpisania umowy przez wykonawcę, zatem niezasadne jest stwierdzenie, że *odmowa podpisania umowy przez wykonawcę stanowiła okoliczność nadzwyczajną, której nie można było przewidzieć.*

5. Dokonany w dniu 19 grudnia 2025 r. zakup defibrylatorów nie został udokumentowany protokołem odbioru, co było działaniem nierzetelnym i niezgodnym z postanowieniami umowy zawartej z wykonawcą, zgodnie z którą podstawą wystawienia faktury było wykonanie przedmiotu umowy oraz podpisanie przez strony bez zastrzeżeń protokołu odbioru.

(akta kontroli str. 5954-5984)

Jak wyjaśnił Dyrektor Generalny, ze względu na krótki czas do upływu terminu realizacji zadania oraz bardzo krótki czas na opłacenia faktury istniało bardzo duże ryzyko niedopełnienia

¹⁰¹ Zadanie było również przedmiotem wcześniej składanych i odrzuconych przez MF wniosków, tj. dwóch z 10 grudnia 2025 r. i jednego z 11 grudnia 2025 r.

¹⁰² W postępowaniu wpłynął tylko jeden wniosek.

w wyznaczonym okresie, tj. do 31 grudnia 2025 r. wszystkich formalności związanych z opłaceniem faktury. Kumulacja zadań w ostatnich dniach roku sprawiła, że dla pracowników WBiZK¹⁰³ oraz służb finansowych najważniejsze było skoncentrowanie się na zadaniach dochowania wszystkich wymaganych procedur, dlatego też priorytetem było sprawdzenie kompletności dostawy i weryfikacja sprawności zakupionego sprzętu oraz dostarczenie faktury wraz z opisem do opłacenia. Stąd aby zachować termin płatności przekazano fakturę do płatności niezwłocznie po sprawdzeniu sprzętu. Sporządzenie protokołu odbioru podpisanego przez obie strony w trybie korespondencyjnym niosło poważne ryzyko niedochowania terminu uregulowania należności w roku budżetowym.

(akta kontroli str. 9780-9791)

NIK zwraca uwagę, iż brak formalnego potwierdzenia odbioru zakupionego urządzenia utrudnia weryfikację terminowości wykonania dostawy i jej zgodności z umową.

6. Zakupione w dniu 19 grudnia 2025 r. defibrylatory o wartości 48,6 tys. zł zostały przyjęte na stan majątku ŁUW w trakcie kontroli NIK, niemal po trzech miesiącach od daty zakupu, tj. w dniu 13 marca 2026 r. Działanie takie naruszało zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych określone w art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 uor.

(akta kontroli str. 5954-5984)

Jak wyjaśnił Dyrektor Generalny, powyższe wynikało z nieporozumienia. Sprzęt zakupiony ze środków przeznaczonych do Wojewódzkiego Magazynu Przeciwpowodziowego wprowadzany jest przez pracownika Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, natomiast pozostały sprzęt (np. na wyposażenie budynku) - przez pracownika Biura Administracji i Logistyki. Ze względu na miejsce dostarczenia i przechowywania defibrylatorów, tj. Wojewódzki Magazyn Przeciwpowodziowy, przy tworzeniu opisu do faktury doszło do nieporozumienia, do którego systemu należy go przyporządkować.

(akta kontroli str. 9780-9791)

7. Przy wyborze podmiotów do realizacji zamówienia dotyczącego zakupu usługi szkoleniowej pn. „E-doręczenia w praktyce przesyłania pism, decyzji i informacji przez powiatowe urzędy pracy oraz urząd wojewódzki” zastosowano poza ceną jeszcze inne kryteria oceny ofert (doświadczenie trenera, adekwatność programu szkolenia do potrzeb uczestników oraz poziom merytoryczny oferowanego szkolenia), ale nie nadano im wag. W postępowaniu na wykonanie ww. szkolenia dokonano wyboru oferty na kwotę 26,9 tys. zł, nie wybrano natomiast innej oferty - na kwotę 19,8 tys. zł, choć - w ocenie NIK - tańsza oferta usługi szkoleniowej spełniała wszystkie warunki ustalone na etapie poszukiwania wykonawcy szkolenia w przyjętym przez ŁUW zapytaniu ofertowym.

(akta kontroli str. 1012-1308)

Dyrektor Generalny ŁUW, wyjaśnił, że uwzględniono nie tylko kryterium ceny, ale także inne takie kryteria takie jak: doświadczenie trenera, adekwatność programu szkolenia do potrzeb

¹⁰³ Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

uczestników oraz poziom merytoryczny oferowanego szkolenia. Kryterium ceny nie miało charakteru decydującego.

(akta kontroli str. 9780-9791)

Zdaniem NIK uzasadnione jest stosowanie w postępowaniu o udzielenie zamówienia innych kryteriów oceny ofert, niż tylko cena. Jednak w takim przypadku rzetelność prowadzonego postępowania wymaga, aby zastosowanym kryteriom pozacenowym nadać wagi pozwalające na obiektywne uzasadnienie dokonanego wyboru. Niedookreślenie tych kryteriów oceny ofert poprzez nieprzypisanie im wag może powodować dowolność w wyborze ofert złożonych w przeprowadzanym postępowaniu. Właściwe opisanie kryteriów oceny ofert pozwala dokonać wyboru obiektywnie najkorzystniejszej oferty, poprzez zakup przedmiotu zamówienia o parametrach najlepiej spełniających oczekiwania zamawiającego. Zapewnia to także transparentność postępowania i przestrzeganie zasady równego traktowania wykonawców.

8. W przypadku jednego z 10 członków WZON w 2025 r. zostało błędnie naliczone i wypłacone wynagrodzenie, tj. zawyżone o 11,1 tys. zł w stosunku do faktycznie zrealizowanych przez tą osobę czynności, w związku z dokonaną trzykrotną wypłatą wynagrodzenia za te same czynności orzecznicze wykonane w kwietniu 2025 r.¹⁰⁴

(akta kontroli str. 9875-9963)

Wojewoda potwierdziła wypłatę zawyżonego wynagrodzenia. Jak wyjaśniła, sytuacja ta wynikała z działania świadczeniobiorcy, przedkładającego trzy odrębne rachunki dokumentujące te same czynności. Pracownik WZON przyjmujący rachunki do rozliczenia działał w zaufaniu do dokumentów przedkładanych przez członka składu orzekającego, wobec braku jednoznacznej informacji na dokumentach, że dotyczą tych samych czynności i mają charakter korygujący (a nie uzupełniający), pracownik nie miał podstaw do odmowy ich przyjęcia i rozliczenia. WZON nie posiada systemu informatycznego umożliwiającego automatyczne wykrywanie duplikatów rachunków lub wielokrotnego rozliczania tych samych czynności. Weryfikacja rachunków odbywa się manualnie. Przy skali operacji wynoszącej ponad 1 600 rachunków rocznie od kilkudziesięciu członków składów orzekających (lekarzy różnych specjalności, psychologów, pedagogów, pracowników socjalnych, doradców zawodowych, pielęgniarek, rehabilitantów), manualna identyfikacja faktu, że trzy różne rachunki od tego samego członka Zespołu, przedłożone w odstępach miesięcznych, dotyczą tych samych czynności, jest obiektywnie utrudniona. Świadczeniobiorca potwierdził fakt błędnego przedłożenia rachunków i zadeklarowała zwrot nadpłaconych środków. Wojewoda zapowiedziała wdrożenie mechanizmów zapobiegających w przyszłości wystąpieniu wskazanych sytuacji, w tym m.in. elektronicznego rejestru zawierającego wykaz wszystkich rozliczonych czynności członków składów orzekających, procedur szczególnego trybu postępowania z rachunkami oznaczonymi jako „korekta”; wymogu składania przez członków

¹⁰⁴ Środki nie zostały zwrócone do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 1 kwietnia 2026 r.

składów orzekających oświadczenia, że przedkładany rachunek dotyczy czynności, za które nie otrzymali wcześniej wynagrodzenia.

(akta kontroli str. 9553-9601)

NIK zwraca uwagę, że proces kontroli wydatków nie może opierać się na zaufaniu co do prawidłowości przedkładanych dokumentów. Powyższe działanie potwierdza, że funkcjonujące mechanizmy kontrolne nie zapewniały w sposób wystarczający prawidłowości wydatkowania środków publicznych w badanym zakresie.

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu faktycznego

Zrealizowane w 2025 r. w części 85/10 wydatki budżetu środków europejskich w kwocie 28 314,0 tys. zł stanowiły 69,3% planu po zmianach i były wyższe o 16 469,2 tys. zł od wydatków poniesionych w 2024 r. (11 844,8 tys. zł). Plan pierwotny (16 220,0 tys. zł) został zwiększony środkami rezerwy celowej cz. 83 poz. 98 (17 898,4 tys. zł) i poz. 99 (108,3 tys. zł) oraz środkami przyznanymi w związku z dokonanymi przeniesieniami wydatków z cz. 30 (o kwotę 6 623,0 tys. zł) do kwoty 40 848,7 tys. zł.

Zwiększenie wydatków w porównaniu do 2024 r. wynikało głównie z rosnącej liczbą beneficjentów programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 w ramach którego realizowany był projekt pn. Aktywny Maluch 2022-2029, w tym zwiększającej się liczby nowo tworzonych oraz funkcjonujących instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech.

Wydatki budżetu środków europejskich w 2025 r. poniesione zostały na: dotacje dla JST (4 430,1 tys. zł) oraz dotacje dla podmiotów niepublicznych (21 974,1 tys. zł), a także na realizację wydatków bieżących i majątkowych ŁUW – dysponenta III stopnia (1 452,2 tys. zł). Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej¹⁰⁵ (419,4), Kuratorium Oświaty (38,2 tys. zł), w tym:

- w ramach projektu nr FELD.08.04-IZ.00-0102/24 pn. „Tworzymy przyjazne środowisko pracy w Łódzkim Urzędzie Wojewódzkim w Łodzi” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 wydatkowano 21,0 tys. zł, w tym na przeprowadzenie 10 jednodniowych warsztatów dietetycznych z elementami konsultacji dietetycznych dla pracowników ŁUW oraz na sfinansowanie kosztów działań informacyjno-promocyjnych związanych z realizacją projektu, tj. na zakup tablic informacyjnych oraz naklejek na sprzęt,
- na realizację projektu pn.: „Modernizacja i rozbudowa sieci łączności radiowej” w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 wydatkowano 994,7 tys. zł, w tym na nadzór nad siecią łączności radiowej Państwowego Ratownictwa Medycznego, na zakup i dostawy sprzętu i oprogramowania 18 nowych punktów radiowych,
- na realizację projektu „Usprawnienie systemu ratownictwa w transporcie kolejowym - etap II” w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027

¹⁰⁵ Dalej: „KW PSP”.

wydatkowano kwotę 419,4 tys. zł, w tym na zakup pojazdu zaopatrzeniowego – projekt realizowany przez KW PSP;

- na realizację projektu pn. „Profesjonalne wsparcie w zakresie wdrażania przepisów ustawy o ekonomii społecznej” w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 w kwocie 165,3 tys. zł na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników realizujących projekt oraz szkolenia pracowników;
- na realizację programu pn. „Wsparcie edukacji formalnej dzieci i młodzieży z Ukrainy w programie FERS” w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 wydatkowano 646,8 tys. zł, w tym na dofinansowanie zatrudnienia asystentów międzykulturowych w szkołach, do których uczęszczają uczniowie i uczennice z Ukrainy;
- na realizację rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży „Przyjazna szkoła” w latach 2025-2027 finansowanego ze środków projektu pn. „Wsparcie edukacji formalnej dzieci i młodzieży z Ukrainy w programie FERS”, w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027, w łącznej kwocie 685,0 tys. zł, w tym na dofinansowanie zatrudnienia asystentów międzykulturowych w szkołach, do których uczęszczają uczniowie i uczennice z Ukrainy, na sfinansowanie wynagrodzeń – dodatków zadaniowych - dla pracowników zaangażowanych w realizację działań;
- na realizację projektu „Tworzenie oraz funkcjonowanie nowych miejsc opieki realizowanych w ramach programu Maluch+ 2022-2029” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego kwocie 26 028,6 tys. zł na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników zaangażowanych w realizację projektu oraz na dotacje dla innych podmiotów niepublicznych.

Niższe o 12 534,7 tys. zł wykonanie wydatków budżetu środków europejskich w porównaniu do planu po zmianach (40 848,7 tys. zł) dotyczyło głównie realizacji rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży „Przyjazna szkoła” (o 5 972,4 tys. zł) oraz programu Maluch+ (o 6 428,9 tys. zł) i wynikało m.in. z małej ilości złożonych wniosków przez organy prowadzące szkoły i niewyłonienia operatora wojewódzkiego do realizacji zadania w ramach programu „Przyjazna szkoła” oraz z rezygnacji przez część beneficjentów programu (podmiotów niepublicznych) z podpisania stosownych umów w 2025 roku w ramach programu Maluch + po przyznaniu środków z rezerwy celowej oraz trudności beneficjentów powstałych na etapie tworzenia nowych miejsc opieki nad dziećmi.

Analiza wykorzystania przez dysponenta części środków przyznanych z rezerw celowych¹⁰⁶ z budżetu środków europejskich w poz. 98 w kwocie 17 471,4 tys. zł¹⁰⁷ wykazała, że zostały wykorzystane w kwocie 10 514,3 tys. zł (60,2%)¹⁰⁸, na cele określone decyzją Ministra Finansów, tj. na realizację projektu pn. "Opieka nad dziećmi do lat 3 - program Aktywny Maluch", w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027. W związku z niepełnym wykorzystaniem środków Wojewoda nie występowała z wnioskiem o korektę decyzji. Jak wyjaśniła

¹⁰⁶ Populację do badania stanowiły pozycje rezerw, z których środki wykorzystuje dysponent części, z pominięciem środków przekazywanych do jednostek podległych.

¹⁰⁷ Decyzja IP6.972.62.2025.HYAG z 13 października 2025 r.

¹⁰⁸ Na dzień 31 grudnia 2025 r.

Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej, Wojewoda Łódzki była zobowiązana do zawarcia umów z ostatecznymi odbiorcami wsparcia po spełnieniu przez nich określonych wymagań formalnych, a jednocześnie nie posiadała stosownych instrumentów pozwalających na określenie konkretnej daty, do której zawarcie umów ma nastąpić, tym, samym brak było możliwości precyzyjnego określenia wysokości środków, które nie zostaną wykorzystane w ramach przedmiotowej decyzji, a tym samym nie było możliwe wystąpienie do Ministerstwa Finansów z wnioskiem o dokonania korekty decyzji w terminie umożliwiającym jego rozpatrzenie.

(akta kontroli str. 7901-7924, 7964, 7966, 8003-8020, 8331-8375, 9382-9472)

W ŁUW-dysponencie III stopnia zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2025 w części 85/10 wydatki budżetu środków europejskich wynosiły 1 382,0 tys. zł i zostały zwiększone do 1 496,6 tys. zł i zrealizowane w kwocie 1 452,2 tys. zł, tj. w 97,0%.

Badanie trzech decyzji zwiększających plan wydatków budżetu środków europejskich ŁUW-dysponenta III stopnia w kwocie 76,7 tys. zł wykazało, że środki zostały wykorzystane w 99,3%, tj. w kwocie 76,2 tys. zł na cele określone w decyzjach Ministra Finansów, tj. na sfinansowanie wynagrodzeń dla pracowników zaangażowanych w realizację działań w ramach rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży „Przyjazna szkoła” w latach 2025-2027, wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników zaangażowanych w realizację projektu pn.: „Opieka nad dziećmi do lat 3 – program Aktywny Maluch” oraz na realizację projektu pn. „Modernizacja i rozbudowa sieci łączności radiowej Państwowego Ratownictwa Medycznego w województwie łódzkim” w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.

(akta kontroli str. 7738-7739, 7748-7754, 8067-8116, 8176-8198, 9357-938)

Badanie pięciu największych wartościowo wydatków ŁUW-dysponenta III stopnia z budżetu środków europejskich w łącznej kwocie 1 096,0 tys. zł wykazało, iż: wydatkowano je na cel lub zadanie ujęte w umowie o dofinansowanie, zostały one dokonane w okresie kwalifikowalności oraz były poniesione do wysokości planu i terminowo uregulowane.

(akta kontroli str. 1915-1918)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2025 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków.

Powyższą ocenę uzasadnia realizacja przez Wojewodę jako dysponenta części 85/10 skontrolowanych wydatków zgodnie z planem rzeczowym i finansowym oraz w sposób, co do zasady, zgodny z zasadami gospodarowania środkami publicznymi, określonymi w ufp i aktach wykonawczych. Badane dotacje, za wyjątkiem jednego przypadku, udzielane zostały zgodnie z przepisami, na podstawie rzetelnych wyliczeń. Wydatki na dotacje służyły realizacji zakładanych celów i zadań, a pozyskane środki z badanych rezerw wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem, przy czym pomimo wystąpienia przesłanek określonych w art. 171 ufp, nie dokonano blokady

niewykorzystanych środków w kwocie 6 266,6 tys. zł. Wbrew postanowieniom art. 152 ufp nie zatwierdzono również rozliczenia dwóch dotacji udzielonych na usuwanie odpadów stanowiących zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Nadzór nad wykorzystaniem środków prowadzony był w sposób co do zasady rzetelny, lecz nie zapobiegł powstaniu ww. nieprawidłowości, a także trzykrotnej zapłacie za wykonanie tych samych czynności orzecznich skutkującej wydatkowaniem 11,1 tys. zł bez podstawy prawnej oraz ujęciu w wykazie wydatków niewygasających z końcem 2025 r. zadania niespełniającego wymogów art. 181 ufp.

Stwierdzone powyżej nieprawidłowości oraz nieprawidłowości polegające na niesporządzeniu protokołu odbioru zakupionych urządzeń i nieprzyjęciu ich na stan majątku ŁUW, a także wyboru wykonawcy szkolenia w wyniku nierzetelnie przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia, tj. z zastosowaniem kryteriów pozacenowych, którym nie przypisano wagi pozwalających na obiektywne uzasadnienie dokonanego wyboru z uwagi na skalę lub formalny charakter, nie spowodowały obniżenia oceny.

3. Sprawozdawczość i księgi rachunkowe

3.1. Sprawozdania

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2025 r. przez dysponenta części 85/10 – województwo łódzkie i sprawozdań jednostkowych ŁUW:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb- 28 Programy WPR),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach,
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie za IV kwartał 2025 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/10 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent III stopnia) były zgodne

z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Przy czym w sprawozdaniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniach Rb-70 sporządzonym w dniu 9 stycznia 2026 r. przez ŁUW w Łodzi – dysponenta III stopnia za okres sprawozdawczy do końca IV kwartału 2025 r., zaniżono wysokość wynagrodzeń w części „Wykonanie - osobowe/uposażenia”, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Sprawozdania przedstawiają wiarygodne dane o dochodach i wydatkach oraz związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach.

(akta kontroli str. 2468-3006)

Dysponent części sprawował nadzór w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań jednostek podległych. W 2025 r. przeprowadzono pięć¹⁰⁹ kontroli, których przedmiotem była m.in. wiarygodność sprawozdań budżetowych, z czego jedna zakończyła się oceną pozytywną, trzy ocenami pozytywnymi z nieprawidłowościami i jedna oceną pozytywną z uchybieniami.

(akta kontroli str. 8514-8789)

Stosowany system kontroli zarządczej co do zasady zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań.

W dniu 11 czerwca 2025 r., Zarządzeniem Dyrektora Generalnego ŁUW w Łodzi z 11 czerwca 2025 r., z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2025 r. uchylono Zarządzenie nr 18/2014 i ustalono nowe zasady i procedury realizacji zadań służb finansowo - księgowych ŁUW w Łodzi - dysponenta III stopnia części budżetowej 85/10 - województwo łódzkie, tym samym realizując wniosek z poprzedniej kontroli budżetowej dotyczący uaktualnienia zasad i procedur realizacji zadań służb finansowo - księgowych ŁUW w Łodzi - dysponenta III stopnia części budżetowej 85/10 - województwo łódzkie.

(akta kontroli str. 2189-2264)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W sprawozdaniu Rb-70 za IV kwartał 2025 r. w Urzędzie (dysponent III stopnia) w kolumnie 14 "Wynagrodzenia - wykonanie - osobowe/uposażenia" wykazano łącznie 101 866 844,13 zł, co było niezgodne z sumą wszystkich list płac (101 874 276,50 zł). Powyższe stało w sprzeczności z §17 załącznika 36 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹¹⁰, zgodnie z którym w sprawozdaniu Rb-70 w kolumnie 14 kwoty wynagrodzeń powinny być ujmowane w wysokości zgodnej z kwotami brutto listy płac. Powyższe skutkowało zaniżeniem o 7,4 tys. zł łącznego wynagrodzenia za 2025 r.

¹⁰⁹ W tym: WIF w Łodzi, WIIH w Łodzi (dot. 2023 r.), WIW w Łodzi (dot. 2024 r.) WUOZ w Łodzi (dot. 2024 r.), WSSE w Łodzi (dot. 2024 r.).

¹¹⁰ Dz.U. z 2025 r. poz. 133.

Dyrektor Generalny wyjaśnił, że w sprawozdaniu Rb-70 za IV kwartał 2025 r. w kolumnie 14 "Wynagrodzenia - wykonanie osobowe/uposażenia" wykazano wynagrodzenia pomniejszone o kwotę 7,4 tys. zł stanowiącą wysokość not księgowych wystawionych z tyt. refinansowania wynagrodzenia.

Wojewoda wyjaśniła, że *sytuacja ta miała charakter wyjątkowy i jednostkowy, co wpłynęło na błędną interpretację obowiązujących przepisów w zakresie sporządzenia przedmiotowego sprawozdania. Powyższe wpłynęło na zwrócenie szczególnej uwagi na właściwe zastosowanie procedur oraz adekwatną reakcję w ramach istniejących mechanizmów kontrolnych.*

W dniu 24 marca 2026 r. kontrolującym przedłożono korektę sprawozdania.

(akta kontroli str. 2468-2533, 3174-3177, 9357-9381, 9545-9601, 9724-9727, 9740-9755)

3.2. Księgi rachunkowe

Opis stanu faktycznego

Księgi rachunkowe dysponenta części 85/10 – województwo łódzkie prowadzone były w 2025 r. w systemie TBD-FK „Finanse i Księgowość” (BW)¹¹¹, wersja 2. Jednostka posiadała dokumentację opisującą:

- przyjęte zasady rachunkowości¹¹², spełniającą wymogi art. 10 uor;
- zasady i procedury¹¹³ realizacji zadań przez WFiB dotyczące obsługi finansowej budżetu dysponenta części 85/10 – województwo łódzkie.

Przedłożona dokumentacja wskazywała jednak na brak spójności w 2025 r. procedur z praktyką przyjętą u dysponenta części 85/10 w zakresie potwierdzania na dokumencie faktu przeprowadzenia kontroli formalno-rachunkowej dotyczących dochodów, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 2363-2467, 3007-3009, 3012-3035, 9344-9356, 9486-9544)

Księgi rachunkowe za rok 2024 zostały zamknięte w sposób trwały, a dane bilansu zamknięcia prawidłowo wprowadzone do ksiąg rachunkowych 2025 r. Suma obrotów dziennika finansowego za 2025 r. była zgodna z obrotami narastająco od początku roku do 31 grudnia 2025 r. System organizacji rachunkowości i zapisy księgowe pozwalały na jednoznaczne powiązanie zapisów w dziennikach ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi.

(akta kontroli str. 3323-3324)

Zasady przydzielania uprawnień do korzystania z zasobów informatycznych rachunkowości, w szczególności systemu finansowo-księgowego TBD-FK, oparte były na określeniu uprawnień w zakresach czynności pracowników. Wojewoda w zakresie nadzoru nad dostępem osób

¹¹¹ Dalej: TBD-FK.

¹¹² Zarządzenie Wojewody Łódzkiego Nr 258/2022 z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie zasad polityki rachunkowości dla Wydziału Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi dysponenta części 85/10 - województwo łódzkie. Dalej: polityka rachunkowości.

¹¹³ Zarządzenie Nr 267/2022 Wojewody Łódzkiego z dnia 23 grudnia 2022 r. w sprawie zasad i procedur realizacji zadań przez Wydział Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi dotyczące obsługi finansowej budżetu dysponenta części 85/10 – województwo łódzkie. Dalej: zarządzenie w sprawie obiegu dokumentów.

uprawnionych do systemu wskazała, że uprawnienia nadawane użytkownikom w systemie TBD-FK są ściśle powiązane z zakresem czynności określonym dla danego stanowiska pracy. Przed nadaniem uprawnień weryfikowana jest zgodność wnioskowanego dostępu z zadaniami przypisanymi pracownikowi w zakresie czynności. Usunięcie użytkownika lub dezaktywacja konta następuje niezwłocznie w przypadku: rozwiązania stosunku pracy, przeniesienia pracownika do innej komórki organizacyjnej – dotychczasowe uprawnienia są odbierane, nowe nadawane zgodnie z nowym zakresem czynności, zmiany zakresu czynności skutkującej zmianą wymaganych uprawnień, długotrwałej nieobecności pracownika.

Rejestr użytkowników posiadających uprawnienia do systemu TBD-FK był prowadzony w systemie TBD-FK. W okresie objętym kontrolą, wśród osób mających dostęp do systemu finansowo-księgowego TBD-FK znajdowały się dwie osoby nieposiadające formalnych uprawnień do wykonywania zadań w programie, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Tworzono rezerwowe kopie danych finansowo-księgowych oraz opracowano procedury postępowania w przypadkach incydentalnych (np. awarii systemu).

W 2025 r. prowadzenie ksiąg rachunkowych dysponenta części 85/10 nie było przedmiotem audytu wewnętrznego ani kontroli wewnętrznej.

(akta kontroli str. 3012-3103, 3270-3330)

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych dysponenta części 85/10 województwo łódzkie przeprowadzono na próbie zapisów księgowych (w powiązaniu z dowodami i zapisami w księgach związanymi z całą transakcją) o łącznej wartości 431 467,7 tys. zł, w tym 421 895,0 tys. zł wylosowanych metodą MUS – w zakresie operacji dochodów i wydatków, na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” ,posiadającym szczegółowość paragrafową¹¹⁴, uzupełniając próbę o 20 pozycji rozrachunków dobranych w sposób celowy¹¹⁵ na łączną wartość 9 572,7 tys. zł.

Stwierdzono, że dowody księgowe sporządzono prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym. Z wyłączeniem dwóch zapisów księgowych operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami ujęto w księgach rachunkowych w sposób właściwy, w tym we właściwych okresach sprawozdawczych. W odniesieniu do dwóch dowodów księgowych, na łączną kwotę 6 011,8 tys. zł, nie zachowano chronologii ujęcia zdarzeń, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W trakcie kontroli nie zidentyfikowano nieprawidłowości, które wskazywałyby, że w zakresie zapisów dotyczących dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań, księgi rachunkowe stanowiące podstawę sporządzenia sprawozdań dysponenta części 85/ 10 za 2025 r. prowadzone były nieprawidłowo.

(akta kontroli str. 3007-3550, 9724-9727, 9740-9755)

¹¹⁴ Wylosowano 96 zapisów w zakresie dochodów oraz 124 zapisy dotyczące wydatków.

¹¹⁵ W tym: 10 pozycji księgowych dobranych na podstawie zestawienia obrotów i sald oraz 10 pozycji pobranych z dziennika finansowego za 2026 r. pod kątem roku księgowania w powiązaniu z datą operacji.

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W okresie objętym kontrolą, wśród osób mających dostęp do systemu finansowo-księgowego TBD-FK znajdowały się dwie osoby nieposiadające formalnych uprawnień do wykonywania zadań w programie, i tak:
 - a) dostęp w zakresie edycji menu: finanse i administrator miała osoba, która nie była pracownikiem WFiB, a ponadto w zakresie czynności nie miała wskazanych zadań związanych z obsługą programu finansowo-księgowego TBD-FK „Finanse i Księgowość”;
 - b) dostęp do systemu księgowego TBD-FK w formie edycji do zmiany hasła z poziomu administratora miała osoba, która do 31 października 2023 r. była pracownikiem w BKPiB¹¹⁶, a od 1 listopada 2023 r. nie była już zatrudniona w ŁUW w Łodzi.

NIK wskazuje, że powyższe było działaniem nierzetelnym i skutkowało ryzykiem ingerowania w system oraz zapisy księgowe.

Wojewoda wyjaśniła, że jedna z osób została ujęta w rejestrze użytkowników z uwagi na czasowe wsparcie techniczne udzielane WFiB w okresie wzmożonej realizacji zadań. Nadanie uprawnień nastąpiło w uzgodnieniu z przełożonymi i miało charakter czasowy, związany z konkretnym zapotrzebowaniem operacyjnym. Druga z osób, w okresie zatrudnienia w Biurze Kadr, Płac i Budżetu (do 31 października 2023 r.) posiadała dostęp do systemu TBD-FK w ograniczonym zakresie (zmiana hasła z poziomu administratora) w związku z czasowym wsparciem ww. komórki z uwagi na brak pracowników udzielanym przy realizacji zadań wymagających zwiększonych zasobów kadrowych. Wojewoda w swoich wyjaśnieniach nie podała przyczyny niewycofania uprawnień po zakończeniu przez te osoby wsparcia przy realizacji zadań przez WFiB. Wskazała jednak, że obie osoby z dniem 19 lutego 2026 r. (tj. w trakcie trwania kontroli NIK) zostały zablokowane w ww. systemie oraz podkreśliła, że po przeanalizowaniu logów systemowych potwierdzono brak logowań po ustaniu potrzeby wsparcia/zatrudnienia. Wojewoda poinformowała, że w ślad za wyjaśnieniami, w celu zapewnienia większej przejrzystości zarządzania dostępem do systemu TBD-FK podjęto następujące działania: wdrożono procedurę okresowego przeglądu uprawnień użytkowników systemu (co najmniej raz na kwartał) i informowania o jej wynikach Dyrektora WFiB, poinformowano kierowników o konieczności niezwłocznego pisemnego wnioskowania do administratora systemu o blokowanie kont użytkowników w przypadku ustania zatrudnienia lub zmiany zakresu obowiązków.

(akta kontroli str. 3270-3322, 8790-8849, 9267-9343, 9740-9755)

2. W okresie objętym kontrolą, obowiązujące procedury wynikające z zarządzenia w sprawie obiegu dokumentów, były niespójne z praktyką przyjętą w zakresie kontroli formalno-rachunkowej operacji dotyczących dochodów. W pkt 4.3.8.2. Załącznika nr 3 ww. Zarządzenia wskazano, że „dokonanie sprawdzenia dowodu/dokumentu pod względem formalno-rachunkowym potwierdzone jest podpisem przez pracownika OWiDB pod adnotacją o treści:

¹¹⁶ Biuro Kadr, Płac i Budżetu.

„Sprawdzono pod względem formalno-rachunkowym, data, podpis”, tymczasem, jak wskazano w wyjaśnieniach Dyrektor WFiB, ślad rewizyjny ma formę elektroniczną i jest rejestrowany w systemie finansowo-księgowym TBD-FK „Finanse i Księgowość”. Dyrektor WFiB wyjaśniła, że ww. rozbieżność została zidentyfikowana i usunięta Zarządzeniem Wojewody Łódzkiego z dnia 9 lutego 2026 r. w zakresie aktualizacji procedur, dostosowując ich treść do obowiązującej praktyki prowadzenia kontroli formalno-rachunkowej z wykorzystaniem systemu TBD-FK. Zarządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

(akta kontroli str. 2363-2467, 3344-3550, 9344-9356, 9486-9544, 9545-9601)

3. W wyniku kontroli zapisów księgowych w księgach rachunkowych dysponenta części 85/10 – województwo łódzkie ustalono, że w dwóch zdarzeniach gospodarczych nie zachowano chronologii ujęcia zdarzeń, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym, o której mowa w art. 14 uor. Stało to w sprzeczności z art. 20 ust. 1 uor, zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Tym samym księgi rachunkowe nie spełniały wymogu art. 24 uor, zgodnie z którym księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Zgodnie z art. 28 ust. 11 pkt 2 uor w księgach rachunkowych ujmuje się należności i zobowiązania na dzień ich powstania.

Powyższe dotyczyło:

- a) Wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi I Wydział Cywilny Sygn. Akt I ACa 1573/23 z 5 lutego 2025 r. przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie Łódzkiemu ustalającego m.in.:

- należność główną do zapłaty w wysokości 1 677,2 tys. zł,
- koszty procesu w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Łodzi w wys. 91,1 tys. zł,
- koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym w wysokości 5,5 tys. zł.

Pomimo uprawomocnienia się wyroku w dniu 5 lutego 2025 r. zobowiązanie (konto 240 Wn) zarachowano w księgach rachunkowych dysponenta części 85/10 w dniu 20 lutego 2026 pod datą 31 grudnia 2025 r.

Dyrektor WFiB wyjaśniła, że w przedmiotowej sprawie wystąpiły dwa odrębne zdarzenia księgowe, (...):

- *spłata zobowiązania – 24 lutego 2025 r. Księgowanie spłaty: Wn 240 – Pozostałe rozrachunki (zmniejszenie zobowiązania), Ma 130 – Rachunek bieżący jednostki (wyływ środków). Powyższe księgowanie zostało dokonane pod datą wystąpienia zdarzenia gospodarczego (spłaty) (...),*
- *rozliczenie z „funduszem” – 31 grudnia 2025 r. Operacja zaksięgowana pod datą 31 grudnia 2025 r. jest techniczną operacją rozliczeniową dokonywaną w ramach procedur zamknięcia ksiąg rachunkowych na koniec roku obrotowego. Księgowanie rozliczenia: Wn 800 – Fundusz jednostki / Ma 240 – Pozostałe rozrachunki (rozliczenie salda).*

Księgowanie rozliczenia z funduszem jednostki pod datą 31 grudnia 2025 r. (ostatni dzień roku obrotowego) wynika z:

- *art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości – nakłada obowiązek zamknięcia ksiąg rachunkowych na dzień kończący rok obrotowy, nie później niż w ciągu 3 miesięcy od tego dnia.*
- *rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej – określa zasady funkcjonowania kont, w tym konta 800 „Fundusz jednostki”.*
- *załącznika nr 3 do ww. rozporządzenia – opisującego zasady funkcjonowania konta 800, zgodnie z którymi na stronie Wn konta 800 ujmuje się m.in. przeksięgowania z tytułu rozliczeń na koniec roku obrotowego.*

Odnosząc się do wyjaśnień Dyrektora WFiB, NIK wskazuje, że zgodnie z art. 28 ust. 11 pkt 2 uor w księgach rachunkowych ujmuje się zobowiązania na dzień ich powstania. Ponadto, zgodnie z przywołanym załącznikiem nr 3 do rozporządzenia w sprawie rachunkowości, konto 240 służy do ewidencji m.in. zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234. Na stronie Wn konta 240 ujmuje się powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a na stronie Ma - powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 240 powinna zapewnić ustalenie rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów oraz w każdym czasie. Konto 240 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma - stan zobowiązań.

Zaksięgowanie zapłaty bez zaewidencjonowanego zobowiązania wskazuje saldo rozrachunków po stronie Wn, a zatem sugeruje powstanie należności i tym samym nie oddaje rzetelnego obrazu sytuacji finansowej jednostki. Brak ujęcia w księgach rachunkowych zobowiązania w dacie uprawomocnienia się wyroku sądowego skutkowało w okresie od 6 lutego do 31 grudnia 2025 r. zniekształceniem wyniku finansowego i stanów należności/zobowiązań. Z kolei dokonane księgowanie „techniczne” stoi w sprzeczności z opisem konta 800 bowiem w rozporządzeniu nie wymieniono operacji w zakresie powiązania kont 800 i 240. Księgowanie wyroku sądowego powinno być powiązane z kontem zespołu 7, a następnie pod datą 31 grudnia należało dokonać przeksięgowania kont wynikowych na konto 860, a wynik finansowy odnieść następnie na konto 800. Co więcej, taki sposób ewidencji jest spójny z zasadami funkcjonowania kont opisanymi w obowiązującej u dysponenta polityce rachunkowości.

(akta kontroli str. 3395-3423, 9344-9601)

- b) Decyzji Wojewody Łódzkiego¹¹⁷ o ustaleniu wysokości odszkodowania z tytułu nabycia z mocy prawa przez JST - Województwo Łódzkie prawa własności części nieruchomości prawnej (w łącznej kwocie 4 238,0 tys. zł) wydanej w dniu 27 marca 2024 r., którą zaksięgowano w dniu 8 stycznia 2025 r. pod datą ujęcia w księgach 31 grudnia 2024 r. Powyższe, poza niezgodnością z uor, stało również w sprzeczności z działem I pkt 13 ppkt

¹¹⁷ Sygn. GN-1.7570.284.2021.Ma.

3 polityki rachunkowości¹¹⁸, zgodnie z którym decyzje administracyjne ujmuje się w księgach pod datą decyzji bądź datą wpływu decyzji, jeżeli wpływ nastąpił po dniu sporządzenia sprawozdania własnego jednostkowego.

Dyrektor WFiB wyjaśniła, że ww. zapis, dotyczy decyzji administracyjnych kreujących należność Skarbu Państwa od określonego dłużnika, w szczególności:

- decyzji o zwrocie dotacji,
- decyzji określających kwotę dochodów do zwrotu,
- decyzji nakładających kary lub inne zobowiązania publicznoprawne.

W przypadku tych decyzji Skarb Państwa – Wojewoda Łódzki występuje jako wierzyciel dochodzący należności od dłużnika, który nie wykonał dobrowolnie obowiązku ustawowego. Decyzja stanowi tytuł prawny powstania należności i jest podstawą jej dochodzenia, w tym egzekucji.

Dyrektor WFiB ponadto wskazała, że decyzja ta miała odmienny charakter prawny:

- nie kreowała zobowiązania – obowiązek zapłaty odszkodowania powstał z mocy prawa w momencie nabycia nieruchomości przez jednostkę samorządu terytorialnego, nie z mocy decyzji,
- ustalała jedynie wysokość – decyzja określa kwotę odszkodowania należnego za przejętą nieruchomość, nie nakłada obowiązku zapłaty (ten wynika z ustawy),
- termin płatności wynikał z przepisów szczególnych – zgodnie z art. 132 ust. 1a ustawy o gospodarce nieruchomościami, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o odszkodowaniu stała się ostateczna,
- realizacja zależała od uprawomocnienia – do czasu, gdy decyzja nie stanie się ostateczna, zobowiązany nie ma obowiązku zapłaty, a wierzyciel nie może dochodzić należności.

Z powyższych względów zapis działu I pkt 13 ppkt 3 polityki rachunkowości nie ma zastosowania do decyzji odszkodowawczych za nieruchomości. Do tych dochodów stosuje się zasadę kasową. Zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, dochody i wydatki ujmuje się w terminie ich zapłaty, niezależnie od rocznego budżetu, którego dotyczą. W przypadku dochodów budżetu państwa z tytułu odszkodowań za nieruchomości nabywane na cele publiczne (rozdział 70005 § 0970) stosuje się zasadę kasową – dochód jest realizowany i ujmowany w księgach w momencie faktycznego wpływu środków na rachunek bieżący dochodów dysponenta części 85/10 – województwo łódzkie.

W przedmiotowej sprawie środki z tytułu odszkodowania w kwocie 4 238 009,00 zł zostały:

- pobrane przez JST (Miasto Łódź / Zarząd Inwestycji Miejskich) w grudniu 2024 r. i ujęte w księgach rachunkowych ZIM jako zobowiązanie roku 2024,
- przekazane na rachunek dysponenta części 85/10 – województwo łódzkie w dniu 3 stycznia 2025 r.

NIK wskazuje, że zgodnie z art. 28 ust. 11 pkt 2 uor w księgach rachunkowych ujmuje się należności na dzień ich powstania, z kolei art. 12 ust. 4a ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych wskazuje że organ, który wydał decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej wydaje również decyzję ustalającą wysokość odszkodowania za nieruchomości.

¹¹⁸ Załącznik nr 2 do zarządzenia.

W tym przypadku wydanie decyzji jest dokumentem księgowym stanowiącym podstawę dokonania przypisu należności. W decyzji w pkt III Wojewoda wskazała siebie jako podmiot reprezentujący Skarb Państwa, zaś w pkt IV zobowiązał (w tym przypadku Prezydenta Miasta Łodzi) do wypłaty odszkodowania. Brak zaewidencjonowania decyzji skutkował tym, że w księgach rachunkowych nie było żadnego dowodu wskazującego w okresie od 28 marca 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. o istnieniu takiej należności, co w konsekwencji powoduje fałszywy obraz sytuacji finansowej.

W odniesieniu do kontroli zarządczej, Wojewoda wskazała, że w WFiB funkcjonują mechanizmy kontroli zarządczej obejmujące wielostopniową kontrolę dokumentów, procedury weryfikacji sprawozdań oraz bieżący nadzór kierownictwa. (...) Kwestia chronologii ujęcia zdarzeń (wyrok SA, decyzja o odszkodowaniu) – w ocenie Wydziału Finansów i Budżetu nie doszło do naruszenia przepisów ustawy o rachunkowości. Zastosowane rozwiązania księgowe są zgodne z obowiązującymi przepisami i uwzględniają specyfikę poszczególnych zdarzeń.

(akta kontroli str. 3344-3394, 9344-9601)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych.

Roczne sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2025 r. zostały sporządzone terminowo, na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek), a sprawozdania jednostkowe ŁUW jako dysponenta III stopnia – na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Stwierdzone nieprawidłowości w sprawozdaniu Rb-70 u dysponenta III stopnia, z uwagi na skalę nie spowodowały obniżenia oceny cząstkowej. Na opinię o sprawozdawczości nie miały również wpływu nieprawidłowości stwierdzone w zakresie procedur wewnętrznych u dysponenta części 85/10 oraz dostęp dwóch osób do systemu finansowo-księgowego, bowiem nie naruszały one zasad prowadzonej ewidencji księgowej.

NIK pozytywnie ocenia wiarygodność ksiąg rachunkowych prowadzonych przez dysponenta części 85/10 województwo łódzkie w odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych i w zakresie operacji finansowych oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości, a także skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości oraz mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych. Ujawnione nieprawidłowości z uwagi na kwotę (1,39% próby), która stanowiła wartość nieprzekraczającą przyjętego progu istotności, a także brak wpływu na sprawozdawczość budżetową za 2025 r., nie wpłynęły na ocenę ksiąg rachunkowych.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Dokonanie weryfikacji i zatwierdzenia rozliczenia zadań dotyczących usunięcia niebezpiecznych odpadów, objętych dofinansowaniem zgodnie z umową nr 1/UNO/2025 z dnia 23 kwietnia 2025 r. i umową nr 2/UNO/2025 z dnia 23 kwietnia 2025 r.
2. Dochodzenie zwrotu nienależnie pobranego wynagrodzenia za czynności orzecznicze.
3. Wprowadzenie mechanizmów zapewniających prawidłową realizację wydatków w zakresie wynagrodzeń członków WOZN.
4. Określanie w prowadzonych postępowaniach o udzielenie zamówienia wag dla zastosowanych pozacenowych kryteriów wyboru ofert.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie¹¹⁹ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Łódzkiej Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Zgodnie z art. 98 ustawy o NIK, kto nie informuje bądź niezgodnie z prawdą informuje o wykonaniu wniosków pokontrolnych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Łódź, dnia 15 kwietnia 2026 r.

¹¹⁹ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres do doręczeń elektronicznych NIK, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045, ze zm.). w przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie, w miarę możliwości, skanu tych zastrzeżeń na adres mailowy jednostki kontrolnej NIK przeprowadzającej postępowanie kontrolne.

Kontrolerzy
Główny specjalista kontroli państwowej

Sylwia Piechota

/podpisano elektronicznie/

Główny specjalista kontroli państwowej

Magdalena Walicka-Bąk

/podpisano elektronicznie/

Doradca ekonomiczny

Michał Dudkiewicz

/podpisano elektronicznie/

Specjalista kontroli państwowej

Rafał Piotrowski

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli
Łódzka Delegatura NIK w Łodzi

p.o. Dyrektor

Piotr Walczak

wz p.o. Wicedyrektor

Grażyna Tuzikiewicz-Gnitecka

/podpisano elektronicznie/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym
dokonał:

Piotr Walczak

p.o. Dyrektor

Najwyższa Izba Kontroli
Łódzka Delegatura NIK w Łodzi,
dnia 1 czerwca 2026 r.

/podpisano elektronicznie/